

Συμβούλιο
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Βρυξέλλες, 31 Ιανουαρίου 2023
(OR. en)

5871/23

COH 8
SOC 58
AGRISTR 5
PECHE 30
CADREFIN 9
POLGEN 7

ΔΙΑΒΙΒΑΣΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας:	Για τη Γενική Γραμματέα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η κα Martine DEPREZ, Διευθύντρια
Ημερομηνία Παραλαβής:	30 Ιανουαρίου 2023
Αποδέκτης:	κα Thérèse BLANCHET, Γενική Γραμματέας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Αριθ. εγγρ. Επιτρ.:	COM(2023) 39 final
Θέμα:	ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ, ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ, ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία Συνοπτική έκθεση του 2022 σχετικά με τις ετήσιες εκθέσεις υλοποίησης των προγραμμάτων που καλύπτουν την περίοδο υλοποίησης 2014-2020

Διαβιβάζεται συνημμένως στις αντιπροσωπίες το έγγραφο - COM(2023) 39 final.

συνημμ.: COM(2023) 39 final

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 30.1.2023
COM(2023) 39 final

**ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ, ΤΟ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ, ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ**

**Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία
Συνοπτική έκθεση του 2022 σχετικά με τις ετήσιες εκθέσεις υλοποίησης των
προγραμμάτων που καλύπτουν την περίοδο υλοποίησης 2014-2020**

{SWD(2023) 22 final}

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ, ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ, ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία

Συνοπτική έκθεση του 2022 σχετικά με τις ετήσιες εκθέσεις υλοποίησης των προγραμμάτων που καλύπτουν την περίοδο υλοποίησης 2014-2020

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η κρίση στον τομέα της δημόσιας υγείας συνέχισε να πλήττει την ευρωπαϊκή κοινωνία το 2021. Τα διαδοχικά κύματα παραλλαγών του COVID-19 έθεσαν σε δοκιμασία την ανθεκτικότητα των οικονομιών μας. Παρά τις δυσχερείς συνθήκες, τα Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία (ταμεία ΕΔΕΤ) συνέχισαν να παρέχουν στήριξη σε άτομα, εταιρείες και περιφερειακές αρχές. Αυτό, με τη σειρά του, συνέβαλε στον μετριασμό του πλήγματος που επέφερε τόσο η υγειονομική κρίση όσο και η οικονομική κρίση.

Παρόλο που τα ταμεία ΕΔΕΤ λειτουργούν ως σταθεροποιητικός παράγοντας για δημόσιες και ιδιωτικές επενδύσεις καθώς και για μακροπρόθεσμα έργα, οι ευελιξίες που εισήχθησαν κατά τη διάρκεια της υγειονομικής κρίσης κατέστησαν δυνατή την παροχή στήριξης σε άτομα, εταιρείες και περιφερειακές αρχές, αφού συνέβαλαν στην αντιστάθμιση των επιπτώσεων της πανδημίας COVID-19. Τα μέτρα στήριξης επικεντρώθηκαν στην αύξηση των δαπανών για την υγειονομική περίθαλψη, τα συστήματα μειωμένου ωραρίου εργασίας και το κεφάλαιο κίνησης των ΜΜΕ.

Ως τα μεγαλύτερα επενδυτικά μέσα, στο πλαίσιο του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου 2014-2020 (προϋπολογισμός της ΕΕ), τα ΕΔΕΤ στηρίζουν την εδαφική, οικονομική και κοινωνική συνοχή των περιφερειών της Ευρώπης, καθώς και την ανθεκτικότητα και την ανάκαμψή τους από την κρίση που αντιμετώπισαν τα τελευταία χρόνια. Τα ΕΔΕΤ αποτελούνται από:

- το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ),
- το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ),
- το Ταμείο Συνοχής,
- το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ),
- το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας (ΕΤΘΑ).

Η περίοδος υλοποίησης των ΕΔΕΤ είναι δεκαετής ⁽¹⁾ και το 2021 ήταν το 8ο έτος αυτής της περιόδου. Η παρούσα έκθεση, όπως απαιτείται από το άρθρο 53 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, παρουσιάζει τις αλλαγές στη δημοσιονομική εκτέλεση των ΕΔΕΤ έως το τέλος του 2021 ⁽²⁾. Παρουσιάζει τα σωρευτικά επιτεύγματα της περιόδου προγραμματισμού 2014-2020 που ανέφεραν τα κράτη μέλη, καθώς και τις αρχικές

⁽¹⁾ Με τον [κανονισμό \(ΕΕ\) 2020/2220](#) παρατάθηκε η τρέχουσα περίοδος υλοποίησης του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Αγροτικής Ανάπτυξης κατά δύο έτη, ώστε τα κράτη μέλη και η Επιτροπή να μπορέσουν να προετοιμάσουν όλα τα απαραίτητα στοιχεία για την εφαρμογή του νέου νομικού πλαισίου για την κοινή γεωργική πολιτική στα αντίστοιχα στρατηγικά σχέδια.

⁽²⁾ Εφόσον είναι διαθέσιμα, τα στοιχεία δείχνουν επίσης τη μερική πρόοδο όσον αφορά τη δημοσιονομική εκτέλεση έως τις 30 Σεπτεμβρίου 2022.

πληροφορίες σχετικά με τις δράσεις των προγραμμάτων των ΕΔΕΤ για την αντιμετώπιση της πανδημίας COVID-19.

Η συνολική επένδυση ανήλθε σε 731 δισ. EUR στο τέλος του 2021, από τα οποία η χρηματοδότηση της ΕΕ ανήλθε σε 535 δισ. EUR. Ο συνολικός προβλεπόμενος προϋπολογισμός αυξήθηκε κατά σχεδόν 90 δισ. EUR, κυρίως χάρη στους πρόσθετους πόρους που διατέθηκαν στο πλαίσιο της Συνδρομής στην Ανάκαμψη για τη Συνοχή και τις Περιοχές της Ευρώπης (REACT-EU) για την καταπολέμηση της πανδημίας COVID-19 καθώς και την επέκταση του προϋπολογισμού για την κοινή γεωργική πολιτική. Τα ταμεία επιδιώκουν να υλοποιήσουν διάφορους καίριους στόχους πολιτικής για το μέλλον της Ευρώπης, όπως:

- αύξηση της έξυπνης, διατηρήσιμης και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξης,
- ενίσχυση της θεσμικής ικανότητας της δημόσιας διοίκησης,
- επίσπευση της εδαφικής και αστικής ανάπτυξης, και εδαφική συνεργασία (Interreg).

Έως το τέλος του 2021, τα κράτη μέλη είχαν λάβει ήδη πάνω από το 64 % των κονδυλίων για την πολιτική συνοχής. Σε απόλυτες τιμές, τα 66 δισ. EUR που καταβλήθηκαν το 2021 αντιστοιχούν στο υψηλότερο επίπεδο ετήσιων πληρωμών που πραγματοποίησε η Επιτροπή καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου χρηματοδότησης 2014-2020. Σύμφωνα με τα τελευταία διαθέσιμα χρηματοοικονομικά στοιχεία, στα τέλη Οκτωβρίου 2022 η Επιτροπή κατέβαλε 297 δισ. EUR για τα προγράμματα της πολιτικής συνοχής 2014-2020, δηλαδή περίπου το 74 % των προβλεπόμενων κονδυλίων, με 104 δισ. EUR να υπολείπονται ακόμη προς πληρωμή.

Κατά την περίοδο 2014-2020, τα ΕΔΕΤ συνεισέφεραν στα εξής:

- στήριξη περισσότερων από 4 εκατομμυρίων επιχειρήσεων·
- δημιουργία περισσότερων από 310 000 νέων θέσεων εργασίας στις διάφορες περιφέρειες της ΕΕ·
- βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης σε 460 000 νοικοκυριά·
- αύξηση της ικανότητας παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές κατά περισσότερο από 3 600 MW (που ισοδυναμεί περίπου με 1 800 ανεμογεννήτριες)·
- μείωση της ετήσιας κατανάλωσης πρωτογενούς ενέργειας των δημόσιων κτιρίων κατά 2,6 τεραβάτρες/έτος (που ισοδυναμεί με την ποσότητα ηλεκτρικής ενέργειας που καταναλώνουν περίπου 720 000 νοικοκυριά για ένα ολόκληρο έτος)·
- σύνδεση επιπλέον 500 000 χρηστών ενέργειας σε έξυπνα δίκτυα ηλεκτρικής ενέργειας·
- παροχή βοήθειας σε 55,2 εκατομμύρια άτομα μέσω δράσεων απασχόλησης, κοινωνικής ένταξης ή εκπαίδευσης·
- στήριξη περισσότερων από 2,3 εκατομμυρίων έργων στον γεωργικό τομέα και στις αγροτικές περιοχές·
- διατήρηση περισσότερων από 44 000 θέσεων εργασίας και δημιουργία περισσότερων από 6 000 νέων θέσεων εργασίας στον τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας.

Τα στοιχεία που υπέβαλαν τα κράτη μέλη σχετικά με την υλοποίηση των προγραμμάτων των ΕΔΕΤ για το 2021 αποτυπώνουν μόνο μια γενική εικόνα σε μια πολύ δυναμική κατάσταση. Τα προγράμματα εξακολουθούν να χρησιμοποιούν χρηματοδότηση από την

ΕΕ για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της πανδημίας, επιδιώκοντας παράλληλα τους αρχικούς στρατηγικούς στόχους τους σε ένα, ωστόσο, κατά πολύ διαφορετικό πλαίσιο. Οι χώρες της ΕΕ έκαναν χρήση της πρόσθετης ευελιξίας που παρέχεται μέσω των πρωτοβουλιών επενδύσεων για την αντιμετώπιση του κορονοϊού (CRII και CRII+), καθώς και των πρόσθετων κονδυλίων που διατέθηκαν μέσω της δέσμης μέτρων ανάκαμψης NextGenerationEU, συμπεριλαμβανομένου του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας και του REACT-EU.

Η ρωσική εισβολή στην Ουκρανία το 2022 επηρέασε περαιτέρω την υλοποίηση των προγραμμάτων. Με την υποστήριξη της Επιτροπής, τα κράτη μέλη ρυθμίζουν τα προγράμματά τους ώστε να προσαρμοστούν στο ταχέως μεταβαλλόμενο περιβάλλον και να αντιμετωπίσουν τις αναδυόμενες προκλήσεις. Η πρωτοβουλία «Δράση Συνοχής για τους Πρόσφυγες στην Ευρώπη» (CARE) που προτάθηκε από την Επιτροπή τον Μάρτιο του 2022 και εγκρίθηκε τον Απρίλιο του 2022, παρείχε πρόσθετη ευελιξία στην πολιτική συνοχής όσον αφορά τη χρηματοδότηση με στόχο τη στήριξη των κρατών μελών που φιλοξενούν άτομα τα οποία εγκαταλείπουν τις περιοχές όπου μαίνεται ο επιθετικός πόλεμος της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας. Σε στενή συνεργασία με τις οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών και τις τοπικές αρχές, τα ΕΔΕΤ στήριξαν μέτρα άμεσης αρωγής στον τομέα της στέγασης και της υγειονομικής περίθαλψης για τους πρόσφυγες. Υποστήριξαν επίσης τη μακροπρόθεσμη ολοκλήρωση στους τομείς της απασχόλησης, της εκπαίδευσης και της κοινωνικής ένταξης, συμπεριλαμβανομένης της κατάρτισης, των γλωσσικών μαθημάτων, της συμβουλευτικής, της καθοδήγησης, της ψυχολογικής υποστήριξης, της νομικής υποστήριξης και της πρόσβασης σε υπηρεσίες όπως παιδική μέριμνα, υγειονομική περίθαλψη και κοινωνικές υπηρεσίες.

Εκτός από την άνευ προηγουμένου εισροή εκτοπισθέντων ατόμων, η ρωσική εισβολή στην Ουκρανία επιδείνωσε επίσης τις τιμές των εμπορευμάτων, συμπεριλαμβανομένων των τιμών ενέργειας και τροφίμων, επέφερε εκ νέου σημεία συμφόρησης στην αλυσίδα εφοδιασμού και προκάλεσε αναταράξεις στην αγορά εργασίας. Τα ταμεία συνοχής συνέχισαν να στηρίζουν τα κράτη μέλη στην αντιμετώπιση αυτών των προκλήσεων, προσφέροντας μέγιστη ευελιξία για την υλοποίηση των επενδύσεων της πολιτικής συνοχής μέσω της «Ευέλικτης βοήθειας για εδάφη» (FAST-CARE) που προτάθηκε από την Επιτροπή τον Ιούνιο του 2022 και εγκρίθηκε τον Οκτώβριο του 2022. Το FAST-CARE περιλαμβάνει αλλαγές και για τις δύο περιόδους προγραμματισμού —της περιόδου 2014-2020 και της περιόδου 2021-2027— που επικεντρώνονται στα εξής: i) απλούστευση των διοικητικών διαδικασιών, ii) αυξημένη ευελιξία προκειμένου να χρησιμοποιούνται με εναλλαξιμότητα τα τρία ταμεία της πολιτικής συνοχής και να χρηματοδοτούνται έργα που έχουν ήδη ολοκληρωθεί, και iii) πρόσθετη ρευστότητα μέσω της αυξημένης προχρηματοδότησης από το REACT-EU και της επιλογής να ζητηθεί η κάλυψη του κόστους κατά 100 % από τον προϋπολογισμό της ΕΕ χωρίς καμία συγχρηματοδότηση από τους εθνικούς προϋπολογισμούς.

Επιπλέον, η Επιτροπή συνέβαλε επίσης στην αντιμετώπιση της τρέχουσας ενεργειακής κρίσης μέσω στοχευμένων τροποποιήσεων της πολιτικής συνοχής για την περίοδο 2014-2020 —που ονομάζεται «Στήριξη της οικονομικά προσιτής ενέργειας» (SAFE)— στο πλαίσιο των νομοθετικών διαπραγματεύσεων για το σχέδιο REPowerEU. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο κατέληξαν σε πολιτική συμφωνία για το σχέδιο REPowerEU στις 14 Δεκεμβρίου 2022, συμπεριλαμβανομένου του SAFE, που θα επιτρέψει στα κράτη μέλη να χρησιμοποιήσουν έως και 10 % των κονδυλίων που διαθέτουν από την πολιτική συνοχής για την περίοδο 2014-2020 για τη στήριξη ευάλωτων νοικοκυριών και ΜΜΕ που έχουν ιδιαιτέρως επηρεαστεί από τις αυξήσεις

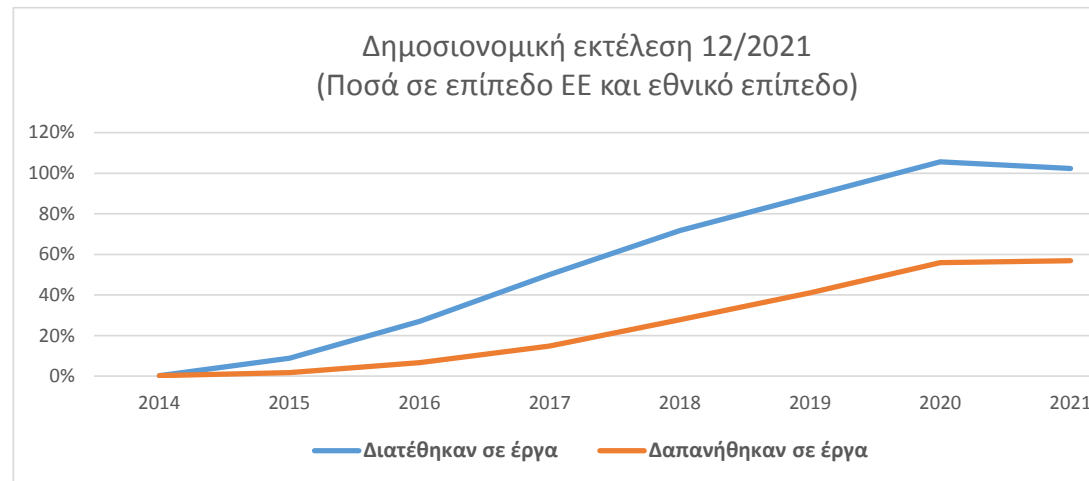
στις τιμές της ενέργειας, καθώς και συστημάτων μειωμένου ωραρίου εργασίας και ισοδύναμων μέτρων, με συγχρηματοδότηση από την ΕΕ σε ποσοστό 100%.

2. ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΤΗΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ

2.1. Δημοσιονομική εκτέλεση ⁽³⁾

**Επένδυση
ύψους
731 δισ. EUR
για τις
περιφέρειες
της ΕΕ**

Τα πέντε ΕΔΕΤ δέσμευσαν 535 δισ. EUR για την περίοδο προγραμματισμού 2014-2020. Μαζί με τη συμπληρωματική εθνική συγχρηματοδότηση, τα ταμεία αυτά ενεργοποίησαν συνολικές επενδύσεις ύψους 731 δισ. EUR (συμπεριλαμβανομένων των πόρων του REACT-EU καθώς και της επέκτασης του δεύτερου πυλώνα της κοινής αγροτικής πολιτικής). Οι δαπάνες των δικαιούχων των έργων είναι επιλέξιμες για συγχρηματοδότηση από τα ΕΔΕΤ έως το τέλος του 2023⁽⁴⁾.

Το συνολικό κόστος των έργων που επιλέχθηκαν από τα κράτη μέλη για να λάβουν στήριξη από τα ΕΔΕΤ έως το τέλος του 2021 ανέρχεται σε 746 δισ. EUR και αντιστοιχεί στο 102 % των συνολικών κονδυλίων⁽⁵⁾. Το παρακάτω γράφημα παρουσιάζει την τάση όσον αφορά την επιλογή έργων και την πληρωμή έργων κατά τη διάρκεια του κύκλου υλοποίησης, με σχετικούς όρους.

Στο τέλος του 2021, καταβλήθηκε στα κράτη μέλη το συνολικό καθαρό ποσό των 252 δισ. EUR (64 % του προβλεπόμενου ποσού της ΕΕ για ολόκληρη την περίοδο της πολιτικής συνοχής). Λαμβάνοντας υπόψη το υψηλό στάδιο ωρίμασης των προγραμμάτων και τις ευελιξίες που παρέχονται για την αντιμετώπιση της κρίσης, συμπεριλαμβανομένης της χρηματοδότησης της ΕΕ κατά 100 %, το 2021 υπήρξε σαφής αύξηση των πληρωμών της ΕΕ στα προγράμματα. Η πείρα από προηγούμενες περιόδους

⁽³⁾ Τα λεπτομερή στοιχεία σχετικά με τη δημοσιονομική εκτέλεση ανά Ταμείο και ανά κράτος μέλος περιλαμβάνονται στα παραρτήματα.

⁽⁴⁾ Στην περίπτωση του ΕΓΤΑΑ, οι δαπάνες είναι επιλέξιμες έως το τέλος του 2025.

⁽⁵⁾ Αυτή η ελαφρώς καθ' υπέρβαση κατανομή πόρων δημιουργεί ένα απόθεμα ασφαλείας σε περίπτωση που ορισμένα έργα αποτύχουν κατά τη διάρκεια της υλοποίησης ή σε περίπτωση που διατεθούν επιπλέον κονδύλια, διασφαλίζοντας έτσι τη βέλτιστη απορρόφηση των κονδυλίων.

προγραμματισμού υποδηλώνει ότι το ποσοστό δαπάνης θα συνεχίσει να επιταχύνεται μέχρι το κλείσιμο των προγραμμάτων. Το 2021 αποδεσμεύτηκαν 65 εκατ. EUR⁽⁶⁾.

Όσον αφορά την πολιτική συνοχής, τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του Σεπτεμβρίου του 2022 επιβεβαιώνουν τη συνεχιζόμενη αυξητική τάση των δαπανών. Σε διάστημα δέκα μηνών αναφέρθηκαν πρόσθετες δαπάνες ύψους 45 δισ. EUR, αυξάνοντας τις πληρωμές στο 74 % του προβλεπόμενου ποσού. Λαμβάνοντας υπόψη την τάση της εθνικής διοίκησης να υποβάλλει αιτήματα επιστροφής δαπανών στην Επιτροπή προς το τέλος του οικονομικού έτους, ο αριθμός αυτός αναμένεται να αυξηθεί περαιτέρω κατά τους υπόλοιπους μήνες του 2022.

2.2. Κυριότερα επιτεύγματα των ΕΔΕΤ

Το κανονιστικό πλαίσιο της περιόδου 2014-2020 περιλαμβάνει κοινούς δείκτες για κάθε ταμείο της ΕΕ, οι οποίοι εξασφαλίζουν στην Επιτροπή τη δυνατότητα ετήσιας συνολικής ενωσιακής παρακολούθησης των επενδυτικών δράσεων, των εκροών και των αποτελεσμάτων.

Τα σωρευτικά στοιχεία που υπέβαλαν τα κράτη μέλη σχετικά με τις κύριες επιδόσεις στο τέλος του 2021 έχουν ως εξής:

- 4 εκατομμύρια επιχειρήσεις έλαβαν στήριξη μέσω έργων που χρηματοδοτήθηκαν από τα ΕΔΕΤ⁽⁷⁾.
- 310 000 νέες θέσεις εργασίας δημιουργήθηκαν με στήριξη από το ΕΤΠΑ.
- εγκαταστάθηκαν 3 600 MW πρόσθετης ισχύος παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές (που ισοδυναμεί με περίπου 1 800 ανεμογεννήτριες).
- η ετήσια κατανάλωση πρωτογενούς ενέργειας των δημόσιων κτιρίων μειώθηκε κατά 2,6 τεραβατώρες/έτος (που ισοδυναμεί με την ηλεκτρική ενέργεια που καταναλώνουν περίπου 720 000 νοικοκυριά για ένα ολόκληρο έτος).
- 500 000 χρήστες ενέργειας συνδέθηκαν σε έξυπνα δίκτυα ηλεκτρικής ενέργειας.
- 55,2 εκατομμύρια συμμετέχοντες επωφελήθηκαν από έργα χρηματοδοτούμενα από το ΕΚΤ και την Πρωτοβουλία για την απασχόληση των νέων.
- 8,8 εκατομμύρια συμμετέχοντες απέκτησαν επαγγελματικά προσόντα χάρη στη στήριξη του ΕΚΤ.
- 2,3 εκατομμύρια έργα έλαβαν στήριξη για την παροχή βοήθειας στον γεωργικό τομέα και στις αγροτικές επιχειρήσεις, ώστε να αυξηθεί η ανταγωνιστικότητά τους και να δημιουργήσουν και να διατηρήσουν θέσεις εργασίας στις αγροτικές περιοχές.
- 34 εκατομμύρια εκτάρια γεωργικής γης, δηλαδή 19,5 % της χρησιμοποιούμενης γεωργικής έκτασης, επιλέχθηκαν για να λάβουν στήριξη με σκοπό τη διαχείριση της γης και τη βελτίωση της προστασίας της βιοποικιλότητας.

⁽⁶⁾ Το ποσό αυτό περιλαμβάνει αποδεσμεύσεις ΕΤΠΑ και ΤΣ ύψους 17 εκατ. EUR, αποδεσμεύσεις ΕΚΤ ύψους 16 εκατ. EUR, αποδεσμεύσεις ΕΤΘΑ ύψους 32 εκατ. EUR. Το 2021 δεν υπήρξαν αποδεσμεύσεις για το ΕΓΤΑΑ.

⁽⁷⁾ Όλα τα ΕΔΕΤ έχουν ως στόχο τη στήριξη των επιχειρήσεων. Τα έργα παρείχαν στήριξη σε 2 εκατομμύρια επιχειρήσεις στο πλαίσιο του ΕΤΠΑ, σε 1,7 εκατομμύρια πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις στο πλαίσιο του ΕΚΤ και σε 390 000 αγροτικές επιχειρήσεις στο πλαίσιο του ΕΓΤΑΑ.

- το 64 % του συνολικού αγροτικού πληθυσμού (184,8 εκατομμύρια κάτοικοι) καλύπτεται από περισσότερες από 3 650 ομάδες τοπικής δράσης του προγράμματος LEADER που εφαρμόζουν στρατηγικές τοπικής ανάπτυξης με στήριξη από το ΕΓΤΑΑ.

2.3. Αντιδράσεις στην πανδημία της νόσου COVID-19

**39,6 δισ. EUR
χορηγήθηκαν
για την
καταπολέμηση
της πανδημίας
και την παροχή
επιπλέον
ευελιξίας**

Καθ' όλη τη διάρκεια του 2021, οι ευρωπαϊκές κοινωνίες επλήγησαν από διαδοχικά κύματα παραλλαγών του ιού. Οι εθνικές, περιφερειακές και τοπικές αρχές παρέμειναν στην πρώτη γραμμή για την αποκατάσταση της ζημίας που προκλήθηκε στις κοινότητες και την οικονομία.

Για την αντιμετώπιση της πανδημίας COVID-19, η ΕΕ ενέκρινε τη μεγαλύτερη δέσμη μέτρων ανάκαμψης μέχρι σήμερα με σκοπό να εξέλθει πιο ανθεκτική από την κρίση και να στηρίξει τον ψηφιακό και πράσινο μετασχηματισμό της Ευρώπης που χρηματοδοτείται στο πλαίσιο του NextGenerationEU.

Νέοι πόροι ύψους 50,6 δισ. EUR στο πλαίσιο της Συνδρομής στην Ανάκαμψη για τη Συνοχή και τις Περιοχές της Ευρώπης (REACT-EU) στήριξαν μέτρα αποκατάστασης της κρίσης στο πλαίσιο των διαρθρωτικών ταμείων για την περίοδο 2014-2020.

Το REACT-EU ήταν το πρώτο μέσο που χρησιμοποιήθηκε στο πλαίσιο του NextGenerationEU, με την πρώτη δόση να καταβάλλεται στις 28 Ιουνίου 2021. Η χρηματοδότηση χωρίστηκε σε δύο δόσεις —το μεγαλύτερο μέρος ήταν διαθέσιμο για προγραμματισμό το 2021 (39,6 δισ. EUR) και το υπόλοιπο το 2022 (10,8 δισ. EUR). Η Επιτροπή ενήργησε γρήγορα προκειμένου να διαθέσει κονδύλια εγκαίρως για την καταπολέμηση της πανδημίας και τη στήριξη της οικονομίας. Μόλις τρεις μήνες μετά τη θέσπιση του κανονισμού REACT-EU ⁽⁸⁾, ενέκρινε πάνω από το 90 % των κεφαλαίων που διατέθηκαν το 2021, επιτρέποντας με αυτόν τον τρόπο στις διαχειριστικές αρχές να αρχίσουν να χρησιμοποιούν τους διαθέσιμους επιπλέον πόρους.

Η χρηματοδότηση διοχετεύτηκε σε ιατρικά ιδρύματα, ερευνητές, ιδιοκτήτες επιχειρήσεων, εργαζομένους και ευπαθή άτομα. Από τον Οκτώβριο του 2022, διατέθηκαν 7,1 δισ. EUR για πράσινες επενδύσεις (από τα οποία 6,1 δισ. EUR στη δράση για το κλίμα) και 3,1 δισ. EUR για την ψηφιακή οικονομία· 8 δισ. EUR διατέθηκαν για τη στήριξη επιχειρήσεων· 7,1 δισ. EUR στον τομέα της υγείας και 10 δισ. EUR στα μέτρα για την αγορά εργασίας.

⁽⁸⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2020/2221 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Δεκεμβρίου 2020, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 όσον αφορά τους πρόσθετους πόρους REACT-EU και τις ρυθμίσεις εφαρμογής με σκοπό την παροχή βοήθειας για τη στήριξη της αποκατάστασης των συνεπειών της κρίσης, συμπεριλαμβανομένων των κοινωνικών, λόγω της πανδημίας της COVID-19 και για την προετοιμασία μιας πράσινης, ψηφιακής και ανθεκτικής ανάκαμψης της οικονομίας (REACT-EU) (ΕΕ L 437 της 28.12.2020, σ. 30).

Οι βασικές τιμές από τις εθνικές εκθέσεις των ειδικών δεικτών για τη νόσο COVID-19, συμπεριλαμβανομένης της συνεισφοράς όσον αφορά τη στήριξη REACT-EU για πρώτη φορά, υποδεικνύουν τα ακόλουθα προκαταρκτικά επιτεύγματα έως το τέλος του 2021⁽⁹⁾:

- Σύμφωνα με τους δείκτες για τη νόσο COVID-19 σχετικά με τις δαπάνες που συνδέονται με την υγεία: το 42 % του συνόλου των 3,7 δισ. EUR που είχαν προγραμματιστεί αναφέρθηκε ότι δαπανήθηκε έως το τέλος του 2021.
- Οι βασικοί ειδικοί για τη νόσο COVID-19 δείκτες εκροών που σχετίζονται με την υγεία καταδεικνύουν υψηλό ποσοστό εκτέλεσης:
 - ο από τον στόχο των 3,4 δισεκατομμυρίων για μέσα ατομικής προστασίας, όπως ορίζεται στα προγράμματα των κρατών μελών, αναφέρθηκε ότι επιτεύχθηκε το 84 %.
 - ο από τον στόχο των 13 000 νέων αναπνευστήρων, αναφέρθηκε ότι ολοκληρώθηκε η αγορά περισσότερων από 11 000 αναπνευστήρων (84 %).
- Όσον αφορά τον στόχο της στήριξης έκτακτης ανάγκης ύψους 12,4 δισ. EUR σε κεφάλαια κίνησης για ΜΜΕ (επιχορηγήσεις και δάνεια), αναφέρθηκε ότι υλοποιήθηκε το 70 % του στόχου. Από τον στόχο για τη στήριξη περισσότερων από 1 εκατομμύρια ΜΜΕ με κεφάλαια κίνησης, αναφέρθηκε ότι επιτεύχθηκε το 78 % έως το τέλος του 2021, ενώ περίπου 805 000 επιχειρήσεις έλαβαν στήριξη.

Στο πλαίσιο της πολιτικής συνοχής, το ΕΚΤ αποτελεί τη βασική πηγή στήριξης των κοινωνικών υπηρεσιών, της διατήρησης της απασχόλησης και της στήριξης ευπαθών ομάδων, σύμφωνα με το σχέδιο δράσης του Ευρωπαϊκού Πυλώνα Κοινωνικών Δικαιωμάτων. Αυτό πραγματοποιήθηκε με την προώθηση π.χ. της στήριξης ρυθμίσεων μειωμένου ωραρίου εργασίας, συμπληρωματικού μισθού για το προσωπικό υγειονομικής περίθαλψης, εξοπλισμού ΤΠ, εξοπλισμού ατομικής προστασίας και υπηρεσιών για ευπαθείς ομάδες.

Το μέτρο που θεσπίστηκε στο πλαίσιο του ΕΓΤΑΑ για την παροχή προσωρινής στήριξης της ρευστότητας προς γεωργούς και αγροτικές επιχειρήσεις που επλήγησαν ιδιαίτερα από την κρίση της νόσου COVID-19 εφαρμόστηκε σε περισσότερα από 40 εθνικά ή περιφερειακά προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης σε 14 κράτη μέλη για προγραμματισμένο συνολικό ποσό δημόσιων δαπανών ύψους 1 δισ. EUR (συμπεριλαμβανομένης της εθνικής συγχρηματοδότησης). Μέχρι το τέλος του 2021, το 90 % των 700 εκατ. EUR που διατέθηκαν για το μέτρο (προγραμματισμένου συνολικού ποσού δημόσιων δαπανών ύψους 1 δισ. EUR συμπεριλαμβανομένης της εθνικής συγχρηματοδότησης) είχε υλοποιηθεί επιτρέποντας σε περισσότερες από 560 000 γεωργικές εκμεταλλεύσεις και 6 500 ΜΜΕ να λάβουν στήριξη. Το 92 % αυτής της δαπάνης διοχετεύτηκε σε γεωργούς.

Το ΕΤΘΑ θέσπισε την παροχή έκτακτης στήριξης προκειμένου να καταβληθούν αποζημιώσεις για την προσωρινή παύση των αλιευτικών δραστηριοτήτων και την αναστολή ή τη μείωση της παραγωγής και της μεταποίησης στο πλαίσιο της πανδημίας. 189 εκατ. EUR από τη χρηματοδότηση του ΕΤΘΑ δεσμεύτηκαν για τον μετριασμό των επιπτώσεων της πανδημίας COVID-19, το ήμισυ των οποίων διατέθηκε για την

⁽⁹⁾ Τα στοιχεία αυτά διατίθενται στον [πίνακα εργαλείων για τον COVID-19](#) στην πλατφόρμα ανοικτών δεδομένων συνοχής.

προσωρινή παύση των αλιευτικών δραστηριοτήτων. Το ποσό αυτό αντιστοιχεί στο 3,8 % της συνολικής χρηματοδότησης του ΕΤΘΑ που δεσμεύτηκε στο τέλος του 2021.

Παραδείγματα έργων που χρηματοδοτούνται από συνεισφορές των ΕΛΕΤ στην αντιμετώπιση της κρίσης της νόσου COVID-19:

Στην Ελλάδα, το ΕΚΤ στήριξε την πρόσληψη επαγγελματιών του τομέα της υγείας, συμπεριλαμβανομένων γιατρών, νοσηλευτών και λοιπού προσωπικού που παρέχουν υπηρεσίες υγείας και διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στη δομή, την ετοιμότητα και την ανθεκτικότητα των ιδρυμάτων υγειονομικής περίθαλψης. Με στόχο την αντιμετώπιση των ελλείψεων προσωπικού που επηρεάζουν τις ελληνικές υπηρεσίες υγείας, το έργο επικεντρώθηκε στην αύξηση του αριθμού του προσωπικού που ασχολείται με τον προσυμπτωματικό έλεγχο, την έγκαιρη ανίχνευση και τη διαχείριση πιθανών κρουσμάτων COVID-19, καθώς και με την περίθαλψη ατόμων που πάσχουν από χρόνιες ή οξείες νόσους που δεν σχετίζονται με τον COVID-19.

Η [Delvert Mécanique](#), μια εταιρεία με έδρα τη Nouvelle-Aquitaine της Γαλλίας, έλαβε χρηματοδοτική στήριξη για τον εκσυγχρονισμό της παραγωγής της. Η εταιρεία, η οποία κατασκευάζει τεμάχια προς κατεργασία για τις αγορές της βιομηχανίας, της άμυνας, των σιδηροδρόμων και του μηχανοκίνητου αθλητισμού, δέχτηκε ισχυρό πλήγμα από την κρίση στον τομέα της υγείας. Η στήριξη του ΕΤΠΑ παρέχει τη δυνατότητα στην εταιρεία να είναι πιο παραγωγική, να αυξήσει τον κύκλο εργασιών της κατά 20 % τα επόμενα 3 έτη και να προσλάβει νέο προσωπικό.

Στην Αυστρία, η χρηματοδότηση στο πλαίσιο του REACT-EU στήριξε την εταιρεία [Kioto Solar](#) με έδρα την Carinthia. Το ΕΤΠΑ συνεισέφερε 1,4 εκατ. EUR στην αγορά μηχανημάτων για μια νέα γραμμή παραγωγής φωτοβολταϊκών δομοστοιχείων που μπορούν να ενσωματωθούν σε προσόψεις κτιρίων. Αυτά τα καινοτόμα, έξυπνα και καλαίσθητα δομοστοιχεία μεταμορφώνουν ένα κτίριο σε μια πραγματική εγκατάσταση παραγωγής ηλιακής ενέργειας. Χάρη στη νέα γραμμή παραγωγής, είναι δυνατή η αυτόματη παραγωγή φωτοβολταϊκών δομοστοιχείων διπλής χρήσης (χειμερινός κήπος, πρόσοψη, υπόστεγο στάθμευσης οχημάτων, λύσεις συστημάτων στέγης κ.λπ.) στη μονάδα παραγωγής τους στο St. Veit.

Στην εξόχως απόκεντρη γαλλική περιφέρεια La Réunion, το ΕΤΠΑ επένδυσε 8 εκατ. EUR για να βοηθήσει τις τουριστικές επιχειρήσεις να διατηρήσουν και σταδιακά να επανεκκινήσουν τις δραστηριότητές τους. Η επένδυση αυτή έλαβε τη μορφή κατ' αποκοπήν στήριξης του κεφαλαίου κίνησης στις ΜΜΕ, η οποία συνέβαλε στη μείωση των αρνητικών επιπτώσεων που προκλήθηκαν από την έξαρση της νόσου COVID-19 που κατάφερε πολύ ισχυρό πλήγμα στην περιφέρεια. Για πρώτη φορά, ένα τέτοιο σύστημα αναπτύχθηκε μέσω ειδικής ψηφιακής πλατφόρμας, μειώνοντας τη γραφειοκρατία στο ελάχιστο.

Η πανδημία COVID-19 επέφερε σημαντικές αλλαγές στη χρηματοπιστωτική αγορά και την οικονομία της Λιθουανίας. Εξαιτίας της οικονομικής κρίσης λόγω της νόσου COVID-19, μόνο το 15 % των γεωργικών επιχειρήσεων μπορούσαν να καλύψουν τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις τους με ίδια κεφάλαια. Θεσπίστηκε ένα χρηματοδοτικό μέσο, με τη στήριξη του ΕΓΤΑΑ, το οποίο παρέχει προνομιακά δάνεια ύψους έως 200 000 EUR για κεφάλαιο κίνησης και/ή επενδύσεις σε μικρές γεωργικές εκμεταλλεύσεις και νέους αγρότες. Μέχρι τον Σεπτέμβριο του 2022 υποβλήθηκαν αιτήσεις δανειοδότησης αξίας 2,7 εκατ. EUR.

3. ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΑΝΑ ΒΑΣΙΚΟ ΘΕΜΑ

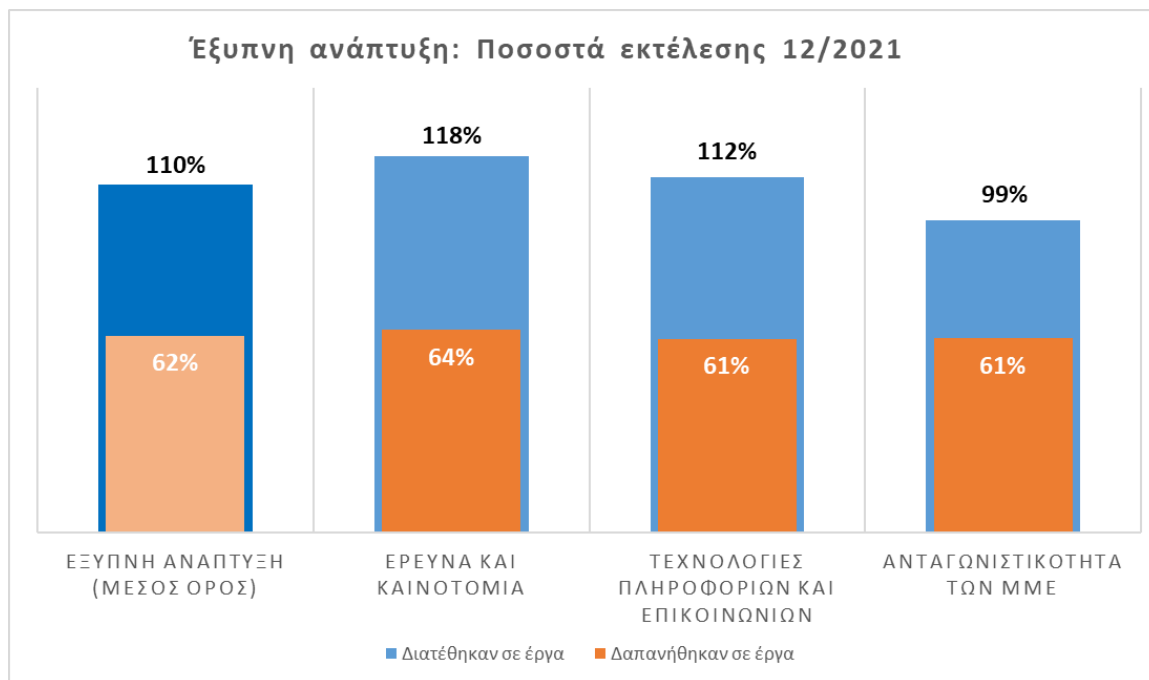
Στις ενότητες που ακολουθούν παρουσιάζεται επισκόπηση των επιτευγμάτων των ΕΔΕΤ ανά κύριο τομέα πολιτικής, όπως αναφέρθηκαν από τα κράτη μέλη στο τέλος του 2021.

3.1. Έξυπνη ανάπτυξη

Οι επενδύσεις στην έξυπνη ανάπτυξη αντιπροσωπεύουν περίπου το 29 % της συνολικής χρηματοδότησης των ΕΔΕΤ. Περισσότερα από 212 δισ. EUR διατίθενται για τους τρεις έξυπνους στόχους: έρευνα και καινοτομία (70 δισ. EUR), τεχνολογίες πληροφοριών και επικοινωνιών (18 δισ. EUR) και ανταγωνιστικότητα των ΜΜΕ (124 δισ. EUR)⁽¹⁰⁾.

**212 δισ. EUR
για έξυπνη
ανάπτυξη**

Έως το τέλος του 2021, τα κράτη μέλη είχαν διαθέσει 225 δισ. EUR, δηλαδή το 110 %⁽¹¹⁾ της συνολικής διαθέσιμης χρηματοδότησης, σε έργα που αφορούσαν τους τρεις αυτούς στόχους (διατέθηκαν σε έργα στο παρακάτω γράφημα), ενώ 131 δισ. EUR, δηλαδή το 62 % των κονδυλίων, είχαν ήδη καταβληθεί στους δικαιούχους των έργων (δαπανήθηκαν σε έργα). Αυτό αντιστοιχεί σε αύξηση κατά 8 ποσοστιαίες μονάδες σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος, γεγονός που καταδεικνύει ικανοποιητικό ρυθμό δαπανών για τα ΕΔΕΤ. Το διάγραμμα που ακολουθεί παρέχει λεπτομερέστερη ανάλυση του ποσοστού εκτέλεσης για καθέναν από τους τρεις στόχους, καθώς και του μέσου όρου που αντιστοιχεί στην κατηγορία της έξυπνης ανάπτυξης.

⁽¹⁰⁾ Τα συνολικά ποσά για τους κύριους τομείς πολιτικής είναι υψηλότερα από τα ειδικά ποσά ανά θεματικό στόχο που περιλαμβάνονται στο παράρτημα 1.1. Αυτό οφείλεται στην ανακατανομή των επενδύσεων που αναφέρονται στο πλαίσιο των «πολυθεματικών στόχων».

⁽¹¹⁾ Το ποσό που επιλέχθηκε είναι μεγαλύτερο από το προβλεπόμενο ποσό για να εξασφαλιστεί καλύτερη απορρόφηση σε περίπτωση μη υλοποίησης ορισμένων έργων ή σε περίπτωση που καταστούν διαθέσιμα επιπλέον κονδύλια.

Η χρήση των ΕΔΕΤ για την προώθηση της έρευνας και της καινοτομίας είναι εξαιρετικά σημαντική για την παροχή συνδρομής στα κράτη μέλη και στις περιφέρειες ώστε να δημιουργήσουν τις απαραίτητες προϋποθέσεις για την καινοτομία, την έρευνα και την ανάπτυξη. Η στήριξη της καινοτομίας μέσω έξυπνων στρατηγικών εξειδίκευσης είναι εξαιρετικά σημαντική για ευρύ φάσμα προτεραιοτήτων της Ένωσης, ειδικότερα για την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία, για μια οικονομία στην υπηρεσία των ανθρώπων και για μια Ευρώπη έτοιμη για την ψηφιακή εποχή.

Έως το τέλος του 2021, καταγράφηκαν σημαντικά επιτεύγματα στον τομέα της **έρευνας και καινοτομίας**. Για παράδειγμα, χάρη στη στήριξη της ΕΕ, περισσότερες από 60 000 επιχειρήσεις συνεργάστηκαν με ερευνητικά ιδρύματα (94 % του στόχου) και περίπου 30 000 επιχειρήσεις εισήγαγαν νέα προϊόντα στην αγορά (95 % του στόχου).

Τα ΕΔΕΤ συμβάλλουν σημαντικά στον **ψηφιακό μετασχηματισμό** της ευρωπαϊκής οικονομίας με τη βελτίωση των υποδομών ΤΠ και την ενίσχυση της θέσης ατόμων, επιχειρήσεων και δημόσιων αρχών με μια νέα γενιά τεχνολογιών και δεξιοτήτων. Περισσότερα από 6,3 εκατομμύρια νοικοκυριά επωφελούνται από τη βελτιωμένη ευρυζωνική πρόσβαση χάρη σε επιλεγμένα έργα του ΕΤΠΑ. Έως το τέλος του 2023 αναμένεται να επωφεληθούν από τη βελτιωμένη ευρυζωνική πρόσβαση σχεδόν 12 εκατομμύρια νοικοκυριά. Στις αγροτικές περιοχές, το ΕΓΤΑΑ υποστήριξε περισσότερες από 1 900 επενδυτικές πράξεις με σκοπό τη βελτίωση της προσβασιμότητας, της χρήσης και της ποιότητας των ΤΠΕ για συνολικό ποσό που υπερβαίνει τα 1,1 δισ. EUR. Περισσότερα από 5,1 εκατομμύρια άτομα σε αγροτικές περιοχές επωφελήθηκαν από τη βελτίωση των υποδομών ή υπηρεσιών πληροφορικής.

Τα ΕΔΕΤ παρέχουν στήριξη ζωτικής σημασίας στις εταιρείες προκειμένου να αναπτυχθούν και να καταστούν πιο παραγωγικές και πιο ανταγωνιστικές, καθώς και στις επιχειρήσεις προκειμένου να εφαρμόσουν καινοτόμες λύσεις. Συνολικά, 124 δισ. EUR (17 % του συνολικού προϋπολογισμού) προορίζονται για την ενίσχυση της **ανταγωνιστικότητας των ευρωπαϊκών ΜΜΕ**, που αποτελεί τον μεγαλύτερο επιμέρους στόχο του προϋπολογισμού. Μέχρι στιγμής, το 99 % του προγραμματισμένου ποσού έχει ήδη διατεθεί σε έργα και το 61 % έχει ήδη δαπανηθεί.

Για παράδειγμα, ο αριθμός των ΜΜΕ που επωφελήθηκαν από τη στήριξη της ΕΕ αυξήθηκε σε 2 εκατομμύρια το 2021 (σε σύγκριση με 1,4 εκατομμύρια το προηγούμενο έτος), καταδεικνύοντας την ανασταλτική επίδραση που είχαν τα ταμεία της ΕΕ στην προστασία των εταιρειών έναντι των πληγμάτων της πανδημίας COVID-19 και των οικονομικών συνεπειών της.

Παραδείγματα έργων που χρηματοδοτούνται από συνεισφορές των ΕΔΕΤ στην έξυπνη ανάπτυξη:

Με τη συνδρομή του ΕΤΠΑ, η νεοφυής επιχείρηση [MakeGrowLab](#) από το Puławy της πολωνικής περιφέρειας Lubelskie, ανέπτυξε ένα υλικό που παράγεται από βιομάζα με χρήση μικροοργανισμών. Το Scoby Packaging Materials® είναι μια νανοΐνα υψηλής επίδοσης που αναπτύσσεται από μικρόβια μέσω αναβαθμιστικής ανακύκλωσης τροφίμων/ποτών που είναι ανεπιθύμητα σε τοπικό επίπεδο. Μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως εναλλακτική στις πλαστικές συσκευασίες και ως δοχείο αποθήκευσης τροφίμων, καθώς και στον τομέα της χημείας, των καλλυντικών και των κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων. Το προϊόν είναι πράσινο και καινοτόμο σε παγκόσμια κλίμακα.

Το πρόγραμμα «[Olympo Boxes 2020](#)» για την επιτάχυνση νεοφυών επιχειρήσεων, το οποίο πραγματοποιήθηκε στην εξόχως απόκεντρη ισπανική περιφέρεια των Καναρίων

Νήσων, προώθησε την επιχειρηματικότητα και προσέφερε υπηρεσίες σε επιχειρηματίες του τομέα της τεχνολογίας. Με τη συνδρομή της χρηματοδότησης στο πλαίσιο του ΕΤΠΑ, το συγκεκριμένο έργο παρείχε συμβουλευτικές υπηρεσίες σε 73 επιχειρηματίες, δίνοντας τη δυνατότητα σε 32 νεοφυείς επιχειρήσεις να βελτιώσουν το επιχειρηματικό τους μοντέλο μέσω της εφαρμογής καινοτόμων ιδεών.

Στην περιφέρεια Uusimaa της Φινλανδίας, το ΕΤΠΑ συγχρηματοδότησε το έργο «[Digi-Flash](#)» με στόχο την ταχύτερη χρήση των τεχνολογιών ψηφιακής βιομηχανίας 4.0 στις ΜΜΕ. Στο έργο συμμετείχαν 53 εταιρείες οι οποίες δρομολόγησαν δραστηριότητες έρευνας και ανάπτυξης. Από 15 από αυτές τις εταιρείες προέκυψαν νέες επιχειρήσεις που βασίζονται σε λύσεις ανανεώσιμων πηγών ενέργειας ή στήριξη για λύσεις χαμηλών εκπομπών άνθρακα. Άλλες 17 εταιρείες ανέπτυξαν νέα ή σημαντικά βελτιωμένα προϊόντα.

Η μοναδική και καινοτόμος ζυθοποιία [Mad Scientist Brewery](#) με έδρα τη Βουδαπέστη της Ουγγαρίας, έλαβε στήριξη από το ΕΤΠΑ με στόχο τον μετριασμό του οικονομικού αντίκτυπου του COVID-19 και τη βελτίωση των τεχνολογιών της. Οι νέες τεχνολογίες επέτρεψαν στη Mad Scientist να συμβαδίσει με τις ταχέως εξελισσόμενες καινοτομίες στον τομέα της ζυθοποιίας μπυρών του τύπου IPA και να βελτιώσει την ανταγωνιστικότητά της στις διεθνείς αγορές.

Η στήριξη που παρείχε το ΕΤΠΑ στην KUNKEL + Partner με έδρα τη Βόρεια Ρηνανία-Βεστφαλία της Γερμανίας, της επέτρεψε να αναπτύξει περαιτέρω [επαναφορτιζόμενες μπαταρίες ψευδαργύρου-αέρα](#). Η συγκεκριμένη τεχνολογία παρέχει υψηλή ενεργειακή πυκνότητα, είναι εύκολο να ανακυκλωθεί και, κυρίως, είναι πολύ φθηνή. Η βελτιστοποιημένη κυψέλη κατασκευάζεται επί του παρόντος σε μια μικρή βιομηχανική σειρά και δημιουργείται μια συσκευή επίδειξης με 72 κυψέλες και συνολική ικανότητα ισχύος 7,2 kWh. Αυτή θα τεθεί σε λειτουργία στις δημοτικές επιχειρήσεις κοινής ωφέλειας της πόλης Steinfurt, στη Βόρεια Ρηνανία-Βεστφαλία, για την προσωρινή αποθήκευση της πλεονάζουσας ενέργειας από το φωτοβολταϊκό σύστημα μέγιστης απόδοσης 100 kW.

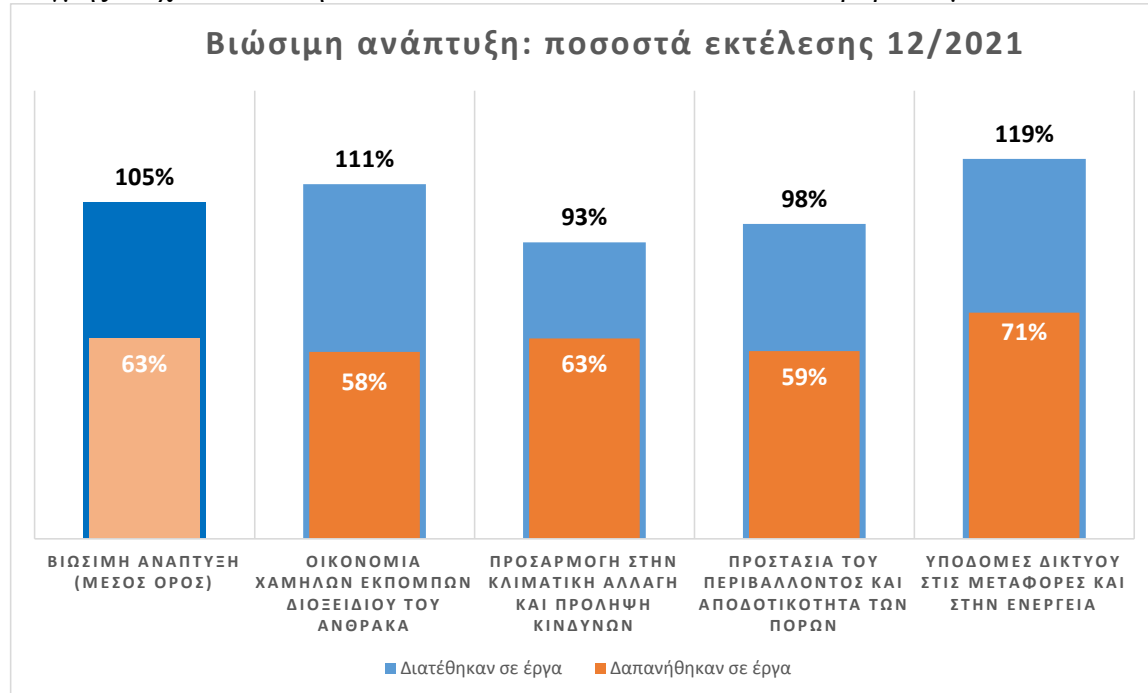
3.2. Βιώσιμη ανάπτυξη

**279 δισ. EUR
για βιώσιμη
ανάπτυξη**

Τα ΕΔΕΤ συμβάλλουν σημαντικά στην επίτευξη των στόχων της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας, δεδομένου ότι παρέχουν στήριξη σε επενδύσεις σε μια κλιματικά ουδέτερη, καθαρή και κυκλική οικονομία, καθώς και στον τομέα του περιβάλλοντος και της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή. Λόγω των επιπλέον πόρων που χορηγήθηκαν μέσω του REACT-EU, τα συνολικά κονδύλια αυξήθηκαν σε 279 δισ. EUR (σε σύγκριση με 251 δισ. EUR στο τέλος του 2020). Αυτό αντιστοιχεί περίπου στο 38 % του συνολικού κονδυλίου του προϋπολογισμού. Έως το τέλος του 2021 είχαν διατεθεί 292 δισ. EUR σε έργα (105 % της ειδικής χρηματοδότησης) και τα ποσά που δαπανήθηκαν ανήλθαν σε 174 δισ. EUR (63 % του συνολικού προβλεπόμενου ποσού). Το διάγραμμα που ακολουθεί παρέχει λεπτομερέστερη ανάλυση του ποσοστού εκτέλεσης για καθέναν από τους τέσσερις στόχους, καθώς και του μέσου όρου που αντιστοιχεί στην κατηγορία της βιώσιμης ανάπτυξης.

Παρατηρούνται σημαντικές διαφορές στη χρηματοοικονομική πρόοδο που σημειώνεται μεταξύ των διαφόρων θεματικών τομέων. Οι επενδύσεις σε **υποδομές δικτύου στις μεταφορές και στην ενέργεια** επιταχύνθηκαν σημαντικά το τελευταίο έτος. Μέχρι

στιγμής έχει δαπανηθεί το 71 % των συνολικών προβλεπόμενων ποσών.

Η προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή και η πρόληψη των κινδύνων είναι ένας από τους θεματικούς στόχους με την ταχύτερη πρόοδο και κατέχει τη δεύτερη θέση όσον αφορά τα ποσά που έχουν δαπανήσει ήδη οι δικαιούχοι (63 %). **Η προστασία του περιβάλλοντος και η αποδοτικότητα των πόρων** ακολουθεί όσον αφορά τις δαπάνες, με το 59 % του συνολικού προϋπολογισμού να έχει ήδη χρησιμοποιηθεί, ποσοστό που κυμαίνεται ελαφρώς κάτω από τον μέσο όρο του στόχου για τη βιώσιμη ανάπτυξη.

Η κρίση λόγω COVID-19 επιβράδυνε προσωρινά την υλοποίηση έργων που συμβάλλουν σε στόχους που αφορούν τις χαμηλές εκπομπές άνθρακα και το κλίμα, καθώς κονδύλια που δεν δαπανήθηκαν ανακατανεμήθηκαν για τη λήψη μέτρων έκτακτης ανάγκης στους τομείς της υγειονομικής περίθαλψης και των επιχειρήσεων. Ωστόσο, αυτό αντιστράφηκε με την προσθήκη κονδυλίων του REACT-EU ύψους 50,6 δισ. EUR στα υφιστάμενα προγράμματα της πολιτικής συνοχής τον Ιούνιο του 2021 για τη στήριξή τους προκειμένου να γεφυρώσουν το χάσμα μεταξύ των μέτρων έκτακτης ανάγκης και της μακροπρόθεσμης ανάκαμψης, παρέχοντας νέους πόρους στα κράτη μέλη για να επανεκκινήσουν τα πράσινα και ψηφιακά έργα που είχαν προηγουμένως διακοπεί. Το 2022-2023 αναμένεται να σημειωθεί σημαντική επιτάχυνση της υλοποίησης, καθώς πολλά από αυτά τα μακροπρόθεσμα έργα θα φτάσουν σε στάδιο ωρίμανσης.

Τα ΕΔΕΤ υπήρξαν η κύρια δημόσια οικονομική στήριξη της ΕΕ για την καθαρή ενέργεια. Χρηματοδότησαν την ενεργειακή απόδοση μέσω της ανακαίνισης κτιρίων, την ανάπτυξη ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και τα ενεργειακά δίκτυα. Χάρη σε αυτό, πολλά κράτη μέλη έθεσαν σε εφαρμογή μεγάλης κλίμακας προγράμματα για την ανακαίνιση κτιρίων κατοικιών. Κατά συνέπεια, χιλιάδες νοικοκυριά επωφελούνται πλέον από μειωμένους λογαριασμούς ενέργειας και αυξημένη άνεση. Οι ΜΜΕ έλαβαν επίσης στήριξη για να βελτιώσουν την ενεργειακή τους απόδοση, να μειώσουν το ενεργειακό τους κόστος και να αυξήσουν την ανταγωνιστικότητά τους.

Παρασχέθηκε επίσης σημαντική στήριξη για την τόνωση των επενδύσεων σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, όπως στις θαλάσσιες ενέργειες, αλλά και στην ανάπτυξη ηλιακής ή αιολικής ενέργειας, όπως σε ενεργειακές κοινότητες και εγκαταστάσεις μικρής κλίμακας. Αυτό συνέβαλε στην ενεργειακή ασφάλεια και δημιούργησε νέες θέσεις

εργασίας και επιχειρήσεις στην ΕΕ στον τομέα των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Κονδύλια των ΕΔΕΤ επενδύθηκαν σε βασικές υποδομές ηλεκτρικής ενέργειας και αερίου που πλέον διαδραματίζουν κρίσιμο ρόλο στη διασφάλιση μιας εύρυθμης εσωτερικής αγοράς ενέργειας.

Παρακολούθηση της στήριξης στη δράση για το κλίμα

Η Επιτροπή δεσμεύτηκε να στηρίζει τη δράση για το κλίμα διαθέτοντας σε αυτήν την προτεραιότητα το 20 % τουλάχιστον του προϋπολογισμού της ΕΕ για την περίοδο 2014-2020. Τα ΕΔΕΤ διαθέτουν συνολικά το **26 % του προϋπολογισμού τους σε στόχους της δράσης για το κλίμα**. Οι δράσεις αυτές περιλαμβάνουν επενδύσεις στους τομείς της οικονομίας χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα, της κυκλικής οικονομίας, της πρόληψης των κινδύνων, της προστασίας του περιβάλλοντος, της καθαρής αστικής κινητικότητας και των δραστηριοτήτων έρευνας και καινοτομίας.

Στο τέλος του 2021 τα ΕΔΕΤ συνέβαλαν στη δράση για το κλίμα με το 58 % των συνολικών κονδυλίων του προϋπολογισμού του ΕΓΤΑΑ, το 27 % των συνολικών κονδυλίων του Ταμείου Συνοχής, το 17 % των συνολικών κονδυλίων του ΕΤΘΑ και το 18 % των συνολικών κονδυλίων του ΕΤΠΑ. Το παράρτημα 3 περιλαμβάνει περισσότερες λεπτομέρειες σχετικά με τα κονδύλια που διατέθηκαν και δαπανήθηκαν για το κλίμα.

Το 2021 το συνολικό κονδύλιο του ΕΤΠΑ για τη δράση για το κλίμα ενισχύθηκε με τις πρόσθετες πιστώσεις ύψους 6,7 δισ. EUR (17 % των συνολικών κονδυλίων του ΕΤΠΑ) στο πλαίσιο του REACT-EU, διαμορφώνοντας το συνολικό κονδύλιο του ΕΤΠΑ σε 39,3 δισ. EUR.

Η παρακολούθηση της δράσης για το κλίμα στο πλαίσιο της πολιτικής συνοχής μπορεί να διερευνηθεί στο [εργαλείο παρακολούθησης για το κλίμα](#) στην πλατφόρμα ανοικτών δεδομένων για τη συνοχή.

Μέχρι το τέλος του 2021 είχαν καταγραφεί τα ακόλουθα απτά επιτεύγματα:

- Η ικανότητα παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές αναμένεται να αυξηθεί κατά 8 800 MW, από τα οποία τα 3 600 MW έχουν ήδη εγκατασταθεί, αύξηση κατά 33 % σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος·
- θα βελτιωθεί η ενεργειακή απόδοση 754 000 νοικοκυριών· στο τέλος του 2021 επωφελούνταν ήδη από τις βελτιωμένες συνθήκες 460 000 νοικοκυριά (σχεδόν 91 000 περισσότερα απ' ό,τι στο τέλος του 2020)·
- θα σημειωθεί ετήσια μείωση της κατανάλωσης ενέργειας των δημόσιων κτιρίων κατά 7,8 τετραβάτρες, από την οποία έχει επιτευχθεί ήδη ετήσια εξοικονόμηση 2,6 τετραβατρών·
- τα μέτρα πρόληψης των πλημμυρών θα αμβλύνουν την τρωτότητα σχεδόν 34 εκατομμυρίων ατόμων, από τα οποία τα 21,7 εκατομμύρια εκτίθενται πλέον λιγότερο σε κινδύνους πλημμύρας λόγω των επενδύσεων που έλαβαν στήριξη·
- με τη βελτιωμένη διαχείριση των γεωργικών και δασικών εκτάσεων συνεχίστηκε η πρόοδος όσον αφορά την παγίδευση και τη διατήρηση του διοξειδίου του άνθρακα, καθώς και τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και

αμμωνίας στον τομέα της γεωργίας. Στο τέλος του 2021 η ΕΕ είχε ήδη υπερβεί τους στόχους της για το 2025 στους εν λόγω τομείς:

- 1,7 δισ. EUR, ποσό που αντιστοιχεί στο 35 % περίπου της συνολικής στήριξης του ΕΤΘΑ που δεσμεύτηκε στους τομείς της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας, έχει διατεθεί για τη διατήρηση και την προστασία του περιβάλλοντος, για παράδειγμα μέσω της προστασίας των περιοχών Natura 2000, και για την προώθηση της αποδοτικής χρήσης των πόρων και της μείωσης των αποβλήτων.

Παρακάτω παρατίθενται ορισμένα παραδείγματα έργων που σχετίζονται με αυτό το επίκαιρο θέμα και έχουν λάβει χρηματοδότηση.

Παραδείγματα έργων που χρηματοδοτούνται από συνεισφορές των ΕΔΕΤ στη βιώσιμη ανάπτυξη:

Το Ταμείο Συνοχής διέθεσε 114 εκατ. EUR για την αγορά 23 ηλεκτρικών τρένων για τη μητροπολιτική περιοχή της Ρίγας στη Λετονία. Τα [νέα ηλεκτρικά επιβατικά τρένα](#) αναμένεται να αυξήσουν τον αριθμό των επιβατών κατά 2,7 εκατομμύρια ετησίως, να συμβάλλουν στη μεταστροφή από λιγότερο βιώσιμους τρόπους μεταφοράς, να μειώσουν τους χρόνους μετακίνησης και να αυξήσουν την ασφάλεια και την προσβασιμότητα.

Το έργο «[Peute Energy Center](#)», που εδρεύει στο Αμβούργο της Γερμανίας, προώθησε την αξιοποίηση της βιομηχανικής απορριπτόμενης θερμότητας για την παροχή θερμότητας στις τρεις συνοικίες της πόλης. Με την παροχή βιομηχανικής απορριπτόμενης θερμότητας στα κτίρια, θα αποφευχθούν περίπου 8 500 τόνοι εκπομπών CO₂ ετησίως χάρη στην στήριξη του ΕΤΠΑ.

Το νοσοκομειακό κέντρο της Vila Real, στη βόρεια περιφέρεια της Πορτογαλίας, αποκαταστάθηκε με τη στήριξη του Ταμείου Συνοχής. Η αποκατάσταση του ενεργειακού συστήματος συνέβαλε στον εξορθολογισμό της κατανάλωσης ενέργειας, όσον αφορά τον κλιματισμό, τον φωτισμό εσωτερικών και εξωτερικών χώρων, τη θέρμανση νερού και την εγκατάσταση συστημάτων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, όπως ηλιακή, θερμική και φωτοβολταϊκή ενέργεια και βιομάζα. Αυτό οδήγησε σε σημαντική βελτίωση του επιπέδου άνεσης των ασθενών και του προσωπικού. Το έργο είχε ως αποτέλεσμα τη σημαντική μείωση της ετήσιας κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας και των εκπομπών CO₂.

Το ΕΤΘΑ έχει παράσχει χρηματοδοτική στήριξη στο έργο [Alga4Food](#) στην Πορτογαλία, το οποίο έχει ως στόχο τη διερεύνηση των πλεονεκτημάτων των βρώσιμων μακροφυκών (φυκιών) από τις πορτογαλικές ακτές και προωθεί τη χρήση βιώσιμων μακροφυκών στη σπιτική μαγειρική της Πορτογαλίας. Η ομάδα του Alga4Food ενώνει τον κόσμο της επιστήμης και της γαστρονομίας, αναλύοντας διαφορετικούς τύπους φυκιών για να κατανοήσει τη γεύση και τη διατροφική τους αξία και ανακαλύπτοντας καινοτόμους τρόπους χρήσης τους στην πορτογαλική κουζίνα.

Η φιλόδοξη πρόκληση του [έργου MegaWattBlue](#) είναι η βελτιστοποίηση της χρήσης θαλάσσιας ενέργειας με στόχο την κάλυψη της κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας των κατοίκων της περιοχής, καθώς και για την επίτευξη μεταστροφής προς την καθαρή ενέργεια και την οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα. Το έργο, που έλαβε στήριξη από το ΕΤΠΑ, κατέστησε δυνατή την ανάπτυξη μιας γεννήτριας παλιρροϊκού ρεύματος δεύτερης γενιάς, καθώς και τη δοκιμή της στο φυσικό περιβάλλον στη Βρετάνη της Γαλλίας. Η πρωτότυπη γεννήτρια επιτρέπει την παραγωγή 2,5 φορές μεγαλύτερης ενέργειας από αυτή μιας συμβατικής γεννήτριας παλιρροϊκού ρεύματος.

Το έργο [Angelic Gardens](#) (Anielskie Ogrody), ένα συγχρηματοδοτούμενο από το ΕΓΤΑΑ έργο στην Πολωνία, συνέβαλε στην εκ του μηδενός δημιουργία μικρών οικολογικών οικογενειακών γεωργικών εκμεταλλεύσεων και τη στήριξή τους στην παραγωγή βιολογικών λαχανικών, φρούτων, βοτάνων και ανθέων. Περιλάμβανε εκπαίδευση μέσω πρακτικών εργαστηρίων καθώς και διαδικτυακή καθοδήγηση, που το αναβάθμισε σε εθνική κλίμακα. Αποτέλεσε επίσης έμπνευση για τοπικές και εθνικές κοινότητες ώστε να συνεργαστούν με μικρούς παραγωγικούς κήπους για μαθητές και ηλικιωμένους.

Το ΕΤΠΑ συγχρηματοδότησε την κατασκευή ενός αγωγού φυσικού αερίου μήκους 55 km στην περιφέρεια Śląskie που βρίσκεται στη νότια Πολωνία. Ο [αγωγός Tworóg-Tworzeń](#) αποτελεί μέρος του δυτικού τμήματος του διαδρόμου αερίου Βορρά-Νότου. Συνδέει τον τερματικό σταθμό υδροποιημένου φυσικού αερίου (LNG) στο Świnoujście με τον αγωγό της Βαλτικής —μέσω Πολωνίας, Τσεχίας, Σλοβακίας και Ουγγαρίας— και με τον τερματικό σταθμό LNG στην Κροατία.

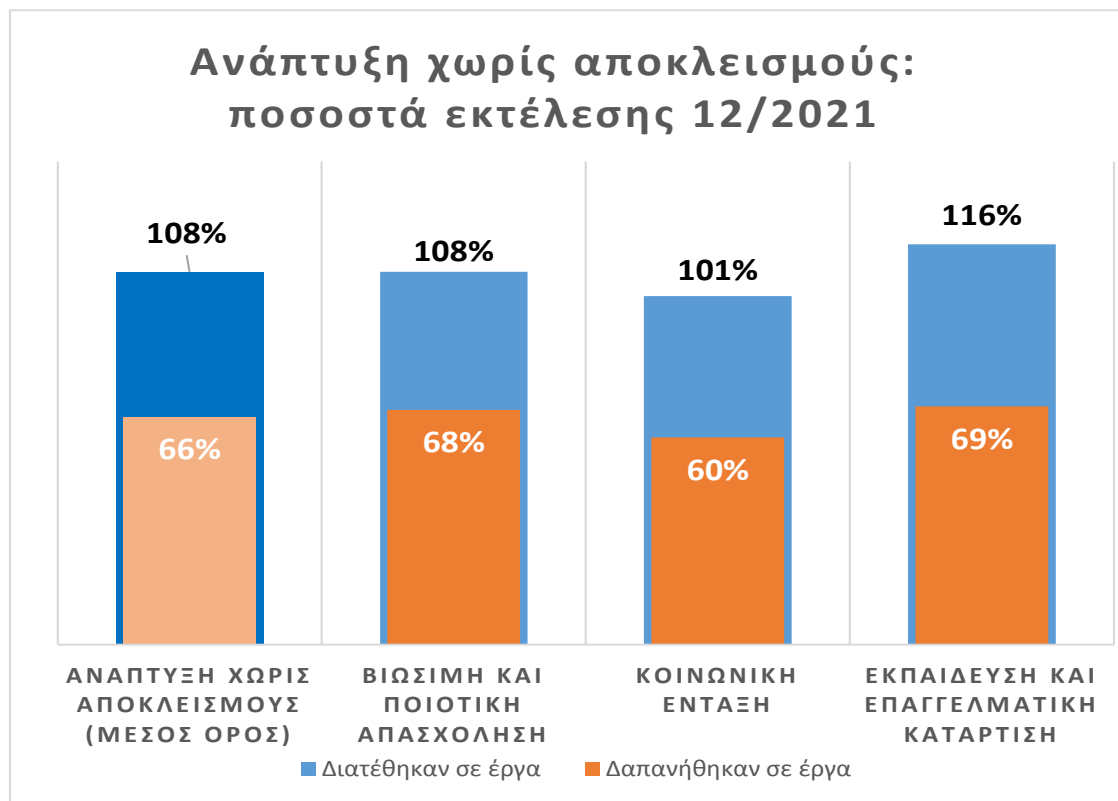
Το ΕΤΠΑ παρείχε στήριξη στην κατασκευή του [διασυνδεδετήριου αγωγού αερίου Ελλάδας-Βουλγαρίας](#) στη Βουλγαρία. Η εμπορική λειτουργία του διασυνδεδετήριου αγωγού ξεκίνησε την 1η Οκτωβρίου 2022, με συνολικό μήκος 182 km και τεχνική δυναμικότητα 3 δισεκατομμυρίων κυβικών μέτρων/έτος και δυνατότητα αύξησης της ικανότητας μεταφοράς. Στις τρέχουσες γεωπολιτικές συνθήκες, αυτό το στρατηγικό έργο υποδομής συμβολίζει τη σημασία της στρατηγικής αυτονομίας της ΕΕ όσον αφορά τον ενεργειακό εφοδιασμό και τη διαφοροποίηση των πηγών και των διαδρομών.

3.3. Ανάπτυξη χωρίς αποκλεισμούς

Οι επενδύσεις στην ανάπτυξη χωρίς αποκλεισμούς αντιστοιχούν στο 24 % περίπου της συνολικής χρηματοδότησης. Για τους τρεις καλυπτόμενους στόχους διατίθενται 173 δισ. EUR: **βιώσιμη ποιοτική απασχόληση**, (57 δισ. EUR), **κοινωνική ένταξη** (71 δισ. EUR), και **εκπαιδευτική και επαγγελματική κατάρτιση** (45 δισ. EUR).

173 δισ. EUR
για ανάπτυξη
χωρίς
αποκλεισμούς

Η κρίση της νόσου COVID-19 είχε καταστροφικές συνέπειες σε ολόκληρη την κοινωνία, επηρεάζοντας τους ανθρώπους με διάφορους τρόπους. Το κοινωνικό θεματολόγιο της ΕΕ μαζί με τον ευρωπαϊκό πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων αποτελούν, περισσότερο από ποτέ άλλοτε, βασικό παράγοντα για να μετριαστούν οι οικονομικές και κοινωνικές επιπτώσεις της πανδημίας της νόσου COVID-19 και για να καταστούν οι ευρωπαϊκές οικονομίες και κοινωνίες πιο συμμετοχικές, βιώσιμες, ανθεκτικές και καλύτερα προετοιμασμένες για τις προκλήσεις και τις ευκαιρίες της πράσινης και της ψηφιακής μετάβασης. Στην τρέχουσα κρίσιμη συνθήκη, τα ΕΔΕΤ αναλαμβάνουν δράση για τη στήριξη διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων, συμπεριλαμβανομένων του εκσυγχρονισμού των δημόσιων υπηρεσιών, της ενθάρρυνσης της απασχόλησης των νέων και της μείωσης της φτώχειας και των ανισοτήτων.

Το ΕΚΤ συνέχισε να χορηγεί στήριξη σε όλους τους Ευρωπαίους που αντιμετωπίζουν αυτή τη στιγμή δυσκολίες, με στόχο τη δημιουργία μιας πιο κοινωνικής Ευρώπης. Για τον σκοπό αυτόν, ενισχύει τις κοινωνικές υπηρεσίες, τη διατήρηση της απασχόλησης, τη στήριξη ευπαθών ομάδων και άλλα, π.χ. μέσω της στήριξης ρυθμίσεων μειωμένου ωραρίου εργασίας, συμπληρωματικού μισθού για το προσωπικό υγειονομικής περίθαλψης, εξοπλισμού ΤΠ, εξοπλισμού ατομικής προστασίας και υπηρεσιών για ευπαθείς ομάδες. Συμβάλλει επίσης στην αντιμετώπιση των επιπτώσεων του πολέμου στην Ουκρανία παρέχοντας στήριξη σε πρόσφυγες.

Έως το τέλος του 2021 τα έργα για τη **βελτίωση των ευκαιριών απασχόλησης** είχαν επιτύχει τα ακόλουθα:

- 55,2 εκατομμύρια συμμετέχοντες έλαβαν στήριξη από το ΕΚΤ και την Πρωτοβουλία για την απασχόληση των νέων (ΠΑΝ), συμπεριλαμβανομένων 19,9 εκατομμυρίων ανέργων και 20,9 εκατομμυρίων μη ενεργών συμμετεχόντων.
- Χάρη στη στήριξη από το ΕΚΤ και την ΠΑΝ, 6,4 εκατομμύρια άτομα βρήκαν εργασία.
- Από τους συμμετέχοντες, οι ανειδίκευτοι αντιστοιχούν στο 47 % του συνόλου· το 14,5 % ήταν είτε μετανάστες είτε αλλοδαπής ή μειονοτικής προέλευσης.
- Η συμμετοχή γυναικών και αντρών σε δραστηριότητες που λαμβάνουν στήριξη ήταν σχεδόν ισοκατανεμημένη σε επίπεδο ΕΕ (το 52,9 % ήταν γυναίκες).

Η ΠΑΝ εξακολουθεί να παρέχει σημαντική χρηματοδοτική στήριξη σε νέους στα επιλέξιμα κράτη μέλη. Η πρωτοβουλία παρουσιάζει ικανοποιητική πρόοδο, δεδομένου ότι έως το τέλος του 2021 είχαν διατεθεί 11,9 δισ. EUR σε 247 000 έργα. Οι δηλωθείσες δαπάνες καταδεικνύουν την επιτυχή υλοποίηση στην πράξη· έως το τέλος του 2021

περίπου 3,7 εκατομμύρια νέοι είχαν συμπεριληφθεί στα υποστηριζόμενα μέτρα. Από τους οποίους:

- περίπου 2,5 εκατομμύρια συμμετέχοντες είχαν ολοκληρώσει την παρέμβαση ΠΑΝ· σε 1,1 εκατομμύρια συμμετέχοντες είχε προσφερθεί είτε θέση εργασίας είτε συνεχής εκπαίδευση είτε μαθητεία ή κατάρτιση· και
- περίπου 1,8 εκατομμύρια συμμετέχοντες που συμμετείχαν σε προγράμματα εκπαίδευσης ή κατάρτισης, απέκτησαν κάποια εξειδίκευση ή βρήκαν εργασία, συμπεριλαμβανομένης της αυτοαπασχόλησης ως αποτέλεσμα παρεμβάσεων που υποστηρίζονται από την ΠΑΝ.

Όσον αφορά την **κοινωνική ένταξη**, στην οποία το ΕΚΤ έχει τη μεγαλύτερη συνεισφορά, τα έργα που έχουν επιλεγεί μέχρι στιγμής αντιστοιχούν σχεδόν σε 62 δισ. EUR. Έως το τέλος του 2021, 3,6 εκατομμύρια άτομα με αναπηρίες, 8 εκατομμύρια μετανάστες, συμμετέχοντες με αλλοδαπή καταγωγή ή μειονότητες, και 10,3 εκατομμύρια άλλα μειονεκτούντα άτομα είχαν λάβει βοήθεια για να βελτιώσουν τις ευκαιρίες απασχόλησής τους και να αναπτύξουν τις κατάλληλες δεξιότητες για την αγορά εργασίας. Ως αποτέλεσμα της στήριξης της ΕΕ στο πλαίσιο του ΕΤΠΑ, η ικανότητα των υποδομών παιδικής μέριμνας και εκπαίδευσης διευρύνθηκε για 19,7 εκατομμύρια άτομα, ενώ 53 εκατομμύρια άτομα επωφελούνται πλέον από βελτιωμένες υπηρεσίες υγείας σε ολόκληρη την ΕΕ.

Το ΕΓΤΑΑ υποστήριξε περισσότερες από 175 000 δράσεις για την ενίσχυση της κοινωνικής ένταξης στις αγροτικές περιοχές. Προσέφερε επίσης στήριξη σε τοπικές αγροτικές κοινότητες που υλοποιούν τις δικές τους στρατηγικές ανάπτυξης. Περισσότερες από 3 650 ομάδες τοπικής δράσης που υλοποιούν στρατηγικές τοπικής ανάπτυξης καλύπτουν ποσοστό άνω του 64 % του αγροτικού πληθυσμού της ΕΕ και προάγουν τη συνεργασία των ενδιαφερόμενων μερών από τον δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα, καθώς και από την κοινωνία των πολιτών, σε μια συγκεκριμένη περιοχή.

Όσον αφορά την **εκπαίδευση και την κατάρτιση**, είχαν διατεθεί 52 δισ. EUR για επιλεγμένα έργα. Έως το τέλος του 2021, χάρη στη στήριξη του ΕΚΤ και της ΠΑΝ, είχαν λάβει στήριξη 25,9 εκατομμύρια άτομα με χαμηλή ειδίκευση, 8,8 εκατομμύρια είχαν αποκτήσει εξειδίκευση και 2,6 εκατομμύρια βρίσκονταν σε προγράμματα εκπαίδευσης και κατάρτισης.

Παραδείγματα έργων που χρηματοδοτούνται από συνεισφορές των ΕΔΕΤ στην ανάπτυξη χωρίς αποκλεισμούς:

Μια καινοτόμος λιθουανική νεοφυής επιχείρηση ανέπτυξε την εφαρμογή [Mindletic](#) για την ενίσχυση της σωματικής και συναισθηματικής υγείας. Η εφαρμογή βοηθά τους χρήστες να αναγνωρίσουν τη συναισθηματική τους κατάσταση, λαμβάνοντας υπόψη το επίπεδο ενέργειας και τη διάθεσή τους. Χρησιμοποιώντας τα ανωνυμοποιημένα δεδομένα, η ομάδα της εφαρμογής Mindletic προσπαθεί να διαμορφώσει τη συναισθηματική ισορροπία του χρήστη. Η Mindletic δημιουργήθηκε από κοινού με πιστοποιημένους ψυχολόγους και επαγγελματικούς οργανισμούς ψυχικής υγείας.

Στην Άνω Νορμανδία της Γαλλίας, τέσσερα κέντρα κατάρτισης του τομέα κατασκευών και δημοσίων έργων πραγματοποίησαν ένα κοινό έργο που ονομάζεται «CFA numérique» ή «ψηφιακή κατάρτιση μαθητευομένων», με στόχο την απούλοποίηση των εκπαιδευτικών πόρων. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα την ανάπτυξη πολλών συνεργατικών πλατφορμών με στόχο τη διάδοση ψηφιακού εκπαιδευτικού περιεχομένου, την

ανταλλαγή γνώσεων, τη δημιουργία μοντέλων δεδομένων και τον εξοπλισμό επαυξημένης πραγματικότητας. Αυτοί οι πόροι κατέστησαν δυνατή την καλύτερη ευθυγράμμιση με τις εξελίξεις στον τομέα της κατάρτισης μαθητευόμενων στο πλαίσιο του δυαδικού συστήματος. Το έργο έλαβε 631 εκατ. EUR από το ΕΤΠΑ.

Το ΕΤΠΑ συγχρηματοδότησε τη δημιουργία 10 χωριστών οικιστικών μονάδων στην πόλη Zamosé της Πολωνίας, κοντά στα σύνορα Πολωνίας-Ουκρανίας. Στο πλαίσιο αυτού του έργου, που κατέστη δυνατό χάρη στο CARE, το κτίριο προσαρμόστηκε για να στεγάσει άτομα που εγκατέλειψαν την Ουκρανία (ιδίως γυναίκες με παιδιά) μετά την επίθεση της Ρωσικής Ομοσπονδίας στην Ουκρανία. Το κτίριο εξοπλίστηκε έτσι ώστε να επιτελεί και κοινωνικές λειτουργίες όπως αίθουσα παιχνιδιών για παιδιά, κέντρο ένταξης με αίθουσα συναντήσεων με πολυμέσα, δωμάτιο πλυντηρίων και στεγνωτηρίων, γραφεία για τους επαγγελματίες που παρέχουν υποστήριξη στους συμμετέχοντες στο έργο (ψυχολόγοι, εκπαιδευτικοί, δικηγόροι κ.λπ.).

Στην Αυστρία, χάρη στο «100 Percent» —ένα έργο που λαμβάνει στήριξη από το ΕΚΤ— οι εταιρείες μπορούν πλέον να λαμβάνουν δωρεάν υπηρεσίες συμβουλευτικής που θα τις βοηθήσουν να καλύψουν το χάσμα μεταξύ των φύλων. Το έργο στηρίζει τις εταιρείες με στόχο τον σχεδιασμό διαφανών συστημάτων αμοιβών καθώς και την αναγνώριση και βελτίωση των ευκαιριών για τις γυναίκες στην εργασία. Εκτός από την ευαισθητοποίηση σχετικά με το μισθολογικό χάσμα μεταξύ των φύλων, το «100 Percent» παρουσιάζει στις εταιρείες τον τρόπο με τον οποίο η καλύτερη αξιοποίηση της διαφορετικότητας του εργατικού δυναμικού τους μπορεί να προωθήσει την καινοτομία και την ανθεκτικότητα. Το μοντέλο διαβούλευσης είναι ευέλικτο ανάλογα με τις ανάγκες κάθε εταιρείας και περιλαμβάνει επαγγελματική ανάλυση δεδομένων, ανάπτυξη σχεδίων δράσης και στήριξη κατά την υλοποίηση. Οι εργαζόμενοι μπορούν να λάβουν συμβουλές διαχείρισης, επαγγελματική καθοδήγηση και άλλου είδους υποστήριξη.

Περισσότεροι από 9 000 Ουκρανοί πρόσφυγες πρόκειται να επωφεληθούν από τις υπηρεσίες που παρέχει το έργο «Solidarity» στη Βουλγαρία. Με την στήριξη του ΕΚΤ και του REACT-EU, το έργο «Solidarity» έχει ως στόχο να βοηθήσει τους Ουκρανούς να προσαρμοστούν στη ζωή της Βουλγαρίας, διευκολύνοντάς τους όσον αφορά την εύρεση εργασίας μέσω της Εθνικής Υπηρεσίας Απασχόλησης. Στο πλαίσιο του έργου, παρέχεται επίσης ψυχολογική υποστήριξη, εξατομικευμένη επαγγελματική καθοδήγηση και επιδότηση ενοικίου.

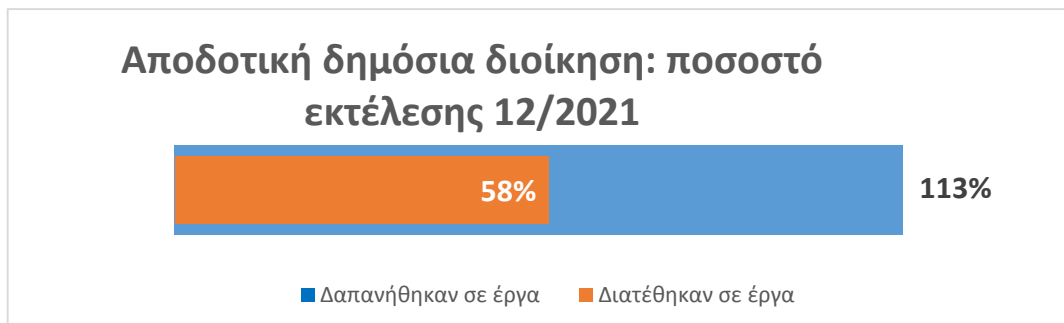
3.4. Ενίσχυση της θεσμικής ικανότητας και της αποδοτικής δημόσιας διοίκησης

**6,4 δισ. EUR
για την
αποδοτική
δημόσια
διοίκηση**

Διατέθηκαν 6,4 δισ. EUR για έργα που εστιάζουν στην θεσμική ικανότητα και τις μεταρρυθμίσεις. Έως το τέλος του 2021, εκτιμάται ότι είχαν διατεθεί 7,2 δισ. EUR σε τέτοιου είδους έργα, τα οποία αντιστοιχούν στο 113 % του προγραμματισμένου ποσού. Οι επιτόπιες δαπάνες ανήλθαν σε 3,7 δισ. EUR (58 % του συνολικού προγραμματισμένου ποσού). Η προσπάθεια αυτή συμπληρώθηκε με τη στήριξη που παρασχέθηκε, επιπλέον των ΕΔΕΤ, μέσω του Προγράμματος Στήριξης Διαρθρωτικών Μεταρρυθμίσεων,

το οποίο έχει μετεξελιχθεί πλέον στο Μέσο Τεχνικής Υποστήριξης⁽¹²⁾.

Η υλοποίηση έργων του ΕΚΤ που στοχεύουν στην ανάπτυξη ικανοτήτων των ενδιαφερόμενων μερών που παρέχουν εκπαίδευση, διά βίου μάθηση, κατάρτιση και απασχόληση και συμμετέχουν σε κοινωνικές πολιτικές έχει σημειώσει σημαντική αύξηση, από το ποσοστό επιλογής έργων του 60 % έως το τέλος του 2020 σε 86 % έως το τέλος του 2021.

Στο πλαίσιο του στόχου αυτού:

- 840 000 συμμετέχοντες έλαβαν στήριξη από το ΕΚΤ·
- 3 000 έργα που απευθύνονται σε εθνικές, περιφερειακές ή τοπικές δημόσιες διοικήσεις ή δημόσιες υπηρεσίες έλαβαν στήριξη από το ΕΚΤ.

Παραδείγματα έργων που χρηματοδοτούνται από συνεισφορές των ΕΛΕΤ στην ενίσχυση της θεσμικής ικανότητας:

Με χρηματοδότηση από το ΕΤΠΑ ύψους 32 εκατ. EUR, το 38,75 % της έκτασης της περιφέρειας Lubelskie στην Πολωνία, καλύφθηκε από το [έργο e-geodesia](#). Συλλέχθηκαν δεδομένα και έγγραφα και ψηφιοποιήθηκαν χαρτογραφικοί πόροι για την παροχή διαδικτυακών υπηρεσιών που σχετίζονται με την κοινή χρήση δεδομένων μητρώων, αρχείων, καθώς και κτηματολογικών χαρτών.

Χάρη στη στήριξη του ΕΚΤ, οι υπάλληλοι του δημόσιου τομέα στη Μάλτα ενθαρρύνθηκαν να μελετήσουν τη γεωχωρική τεχνολογία καθώς και τη συλλογή και επεξεργασία γεωγραφικών δεδομένων. Αυτός ο τύπος τεχνολογίας αποτελεί ένα ολοένα και πιο σημαντικό εργαλείο για τις δημόσιες υπηρεσίες, καθώς μπορεί να τεκμηριώνει καλύτερα την πολιτική και τη λήψη αποφάσεων. Αυτό θα συμβάλει στην αύξηση των ικανοτήτων και της εμπειρογνώσιας των υπαλλήλων των δημοσίων υπηρεσιών της Μάλτας.

3.5. Εδαφική και αστική ανάπτυξη

**32 δισ. EUR
για την
εδαφική και**

⁽¹²⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2021/240 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 10ης Φεβρουαρίου 2021, για τη θέσπιση Μέσου Τεχνικής Υποστήριξης (ΕΕ L 57 της 18.2.2021, σ. 1). Διαθέσιμος επίσης στη διεύθυνση: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2021/240>

Την περίοδο 2014-2020 προβλέφτηκε να διατεθούν περίπου 32 δισ. EUR για την ολοκληρωμένη εδαφική ανάπτυξη και τη βιώσιμη αστική ανάπτυξη στο πλαίσιο των βασικών στόχων που παρουσιάζονται στις παραπάνω ενότητες. Οι καθυστερήσεις στην οριστικοποίηση των στρατηγικών και στη θέσπιση διαδικασιών για την αποκεντρωμένη υλοποίηση είχαν ως αποτέλεσμα της αργοπορημένη έναρξη. Έως το τέλος του 2021, στο πλαίσιο της πολιτικής συνοχής, διατέθηκαν σε έργα 31,5 δισ. EUR, ποσό που αντιστοιχεί στο 99 % των προγραμματισμένων κονδυλίων. Επιταχύνθηκε, επίσης, το επίπεδο των δαπανών των έργων, καθώς το 52 % των προγραμματισμένων κονδυλίων (17 δισ. EUR) δαπανήθηκαν έως το τέλος του 2021, από 39 % στο τέλος του 2020, αλλά εξακολουθούσε να υπολείπεται σημαντικά του μέσου ποσοστού δαπανών ύψους 62 %.

Τα έργα που επιλέχθηκαν στο πλαίσιο των ολοκληρωμένων στρατηγικών ανάπτυξης αναμένεται να επιτύχουν τα ακόλουθα αποτελέσματα:

- 46 εκατομμύρια τετραγωνικά μέτρα ανακαινισμένων ή νεότευκτων αστικών ανοικτών χώρων που θα είναι προσβάσιμοι στο κοινό·
- 3,3 εκατομμύρια τετραγωνικά μέτρα ανακαινισμένων ή νεότευκτων δημόσιων κτιρίων και πάνω από 26 000 ανακαινισμένες κατοικίες.

Όπως και η δημοσιονομική εκτέλεση, η υλοποίηση υστερεί και κυμαίνεται μεταξύ 43 % και 52 % των τιμών-στόχων.

Παραδείγματα έργων που χρηματοδοτούνται από συνεισφορές των ΕΔΕΤ στην εδαφική και αστική ανάπτυξη:

Στο Κάδιθ της Ανδαλουσίας, στην Ισπανία, το ΕΤΠΑ συγχρηματοδότησε την ανάπλαση 100 εργατικών κατοικιών. Το έργο αυτό έχει ως στόχο τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης και τη μείωση των εκπομπών CO₂ στα κτίρια καθώς και στις υποδομές και τις δημόσιες υπηρεσίες, προκειμένου να μειωθεί η τελική κατανάλωση ενέργειας του οικιακού τομέα κατά 15 %.

Το συγχρηματοδοτούμενο από το ΕΤΠΑ έργο «[Discovery Passage](#)» αποτελεί μέρος ενός σύνθετου έργου αστικής ανάπλασης της πόλης Ταρνόβ στην περιφέρεια Małopolska της νότιας Πολωνίας. Το νέο κέντρο επιστήμης και τεχνολογίας παρέχει πληροφορίες για τις πιο σημαντικές ανακαλύψεις, εφευρέσεις και τους δημιουργούς τους, οι οποίες σχετίζονται με το Ταρνόβ με διάφορους τρόπους. Το κέντρο στοχεύει στην ανάπτυξη και προβολή της πόλης στους τομείς της εκπαίδευσης, της επιστήμης, της τεχνολογίας και της επιχειρηματικότητας και στην έναρξη συνεργασίας μεταξύ αυτών των τομέων.

3.6. Εδαφική συνεργασία

**13 δισ. EUR
για την
εδαφική
συνεργασία**

Το ΕΤΠΑ παρέχει στήριξη σε προγράμματα εδαφικής συνεργασίας που επενδύουν στη διασυνοριακή, διακρατική και διαπεριφερειακή συνεργασία. Τα προγράμματα αυτά αντιστοιχούν σε περίπου 13 δισ. EUR από τα προγραμματισμένα κονδύλια, ενώ 13,4 δισ. EUR είχαν διατεθεί ήδη σε έργα έως το τέλος του 2021. Από τα εν λόγω έργα προέκυψαν δαπάνες ύψους 8 δισ. EUR (64 % του προγραμματισμένου ποσού). Η

δημοσιονομική εκτέλεση των προγραμμάτων συνεργασίας εναρμονίστηκε με την εκτέλεση σε εθνικά/περιφερειακά προγράμματα στο τέλος του 2021.

Ορισμένα επιτεύγματα των προγραμμάτων εδαφικής συνεργασίας περιλαμβάνονται στους συγκεντρωτικούς δείκτες ανά βασικό τομέα επενδύσεων, ενώ ορισμένοι ειδικοί δείκτες χρησιμοποιούνται για τη μέτρηση της πτυχής της συνεργασίας στο πλαίσιο των υποστηριζόμενων έργων:

- Περισσότερες από 33 000 επιχειρήσεις έχουν συμμετάσχει σε διασυνοριακά, διακρατικά ή διαπεριφερειακά ερευνητικά έργα·
- περίπου 100 000 άτομα έχουν συμμετάσχει σε κοινές τοπικές πρωτοβουλίες για την απασχόληση και σε κοινά προγράμματα κατάρτισης·
- 165 000 άτομα έχουν επωφεληθεί από πρωτοβουλίες διασυνοριακής κινητικότητας.

Παραδείγματα έργων που χρηματοδοτούνται από συνεισφορές των ΕΔΕΤ στη στήριξη της εδαφικής συνεργασίας:

Με τον αντίκτυπο της κλιματικής αλλαγής να μην γνωρίζει σύνορα, τα έργα Interreg έχουν θέσει σε εφαρμογή μια σειρά μέτρων για τον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής και την ανθεκτικότητα σε αυτήν. Το πρόγραμμα συνεργασίας Αυστρίας-Ουγγαρίας χρηματοδότησε έργα ανθεκτικότητας στις πλημμύρες ύψους 13 εκατ. EUR. Το πιο αξιοσημείωτο είναι το έργο [SEDDON II](#) που υποστηρίζει τη διαχείριση των ιζημάτων ποτάμιων υδάτων με σκοπό τη βελτίωση της οικολογικής κατάστασης και την αποτροπή των κινδύνων πλημμύρας στον Δούναβη.

Το [πρόγραμμα συνεργασίας Τσεχίας-Πολωνίας](#) παρείχε επίσης στήριξη σε μέτρα μετριασμού των πλημμυρών και ετοιμότητας έναντι αυτών. Οι παρεμβάσεις αυξάνουν τη διασυνοριακή ετοιμότητα για ανάληψη δράσης σε καταστάσεις κρίσης, ιδίως σε περίπτωση πλημμυρών.

4. ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΑΠΟ ΤΑ ΚΡΑΤΗ ΜΕΛΗ

Κατά τη διάρκεια του προηγούμενου έτους, τα κράτη μέλη διέθεσαν περισσότερους πόρους για την αξιολόγηση του αντικτύπου των δράσεων που έλαβαν στήριξη από τα ΕΔΕΤ και της εφαρμογής τους.

Τα πορίσματα από τις αξιολογήσεις που πραγματοποιήθηκαν στα κράτη μέλη είναι συνήθως πολύ συγκεκριμένα όσον αφορά το τοπικό πλαίσιο των δράσεων που έλαβαν στήριξη. Ωστόσο, παρέχουν πολύτιμα στοιχεία που μπορούν να συμβάλουν στην προσαρμογή των δράσεων και των έργων στο τελευταίο μέρος της προγραμματικής περιόδου 2014-2020 και, κυρίως, στον σχεδιασμό των νέων δράσεων στα προγράμματα της περιόδου 2021-2027.

Σε γενικές γραμμές, οι αξιολογήσεις που πραγματοποιήθηκαν κατέδειξαν θετικά αποτελέσματα στους τομείς που έλαβαν στήριξη και δείχνουν ότι οι δράσεις και τα έργα ήταν αποτελεσματικά όσον αφορά τη στήριξη ατόμων, και ΜΜΕ ενώ ήταν επωφελή τόσο για δημόσιες όσο και για ιδιωτικές οντότητες. Μέχρι στιγμής, λίγες μόνο αξιολογήσεις αφορούσαν τον τρόπο με τον οποίο η πανδημία COVID-19 επηρέασε ορισμένους τομείς και επιλογές προγραμματισμού. Στο μέλλον αναμένεται να αυξηθεί ο αριθμός των αξιολογήσεων που εξετάζουν αυτά τα στοιχεία καθώς και τα άλλα μέτρα που θεσπίστηκαν για την αντιμετώπιση των πρόσφατων προσφυγικών και ενεργειακών κρίσεων.

Το έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής που συνοδεύει την παρούσα έκθεση παρέχει περισσότερες λεπτομέρειες σχετικά με τα πορίσματα των αξιολογήσεων που πραγματοποίησαν τα κράτη μέλη και η Επιτροπή για τα προγράμματα που λαμβάνουν στήριξη από τα ΕΔΕΤ.

5. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Ένα σταθερό πλαίσιο σε ένα δυναμικό περιβάλλον

Τα τελευταία χρόνια ανέκυψαν και συσσωρεύτηκαν πολλαπλές κρίσεις: από την υγειονομική κρίση και την ενεργειακή κρίση που προκάλεσε η ρωσική εισβολή στην Ουκρανία έως τη μακροπρόθεσμη κρίση της κλιματικής αλλαγής. Εκτός από τον μηχανισμό ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, μια σειρά πρωτοβουλιών στο πλαίσιο της πολιτικής συνοχής (π.χ. CRII το 2020, REACT-EU το 2021, CARE και FAST-CARE το 2022) καταδεικνύει τον τρόπο με τον οποίο τα ΕΔΕΤ προσαρμόστηκαν και συνεχίζουν να προσαρμόζονται προκειμένου να ανταποκρίνονται σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης. Χάρη σε αυτές τις πρωτοβουλίες, τα ΕΔΕΤ είχαν τη δυνατότητα να αντιμετωπίσουν τη στρατηγική τους αποστολή, αντιμετωπίζοντας παράλληλα αυτές τις άνευ προηγουμένου κρίσεις.

Τόσο τα κράτη μέλη της ΕΕ όσο και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έσπευσαν να προσαρμόσουν τα προγράμματα δαπανών στις νέες πραγματικότητες, αποδεικνύοντας την ευελιξία των ταμείων να προσαρμόζονται και να ανταποκρίνονται σε απρόβλεπτα γεγονότα και περιστάσεις. Ταυτόχρονα, τα ΕΔΕΤ συνέχισαν να παρέχουν δομική, προβλέψιμη στήριξη, βοηθώντας τους πολίτες να έχουν πρόσβαση σε υψηλής ποιότητας και αξιόπιστες δημόσιες υπηρεσίες, συνδράμοντας τις περιφέρειες και τις εταιρείες στο να χρησιμοποιούν τις προκλήσεις της πράσινης και ψηφιακής μετάβασης ως μοχλό για νέες πηγές ανταγωνιστικότητας, καθώς και τους εργαζόμενους στο να αποκτήσουν τις δεξιότητες που θα τους επιτρέψουν να είναι πιο παραγωγικοί και να έχουν πρόσβαση σε καλύτερες θέσεις εργασίας. Συνολικά, από την αρχή της πανδημίας COVID-19 το 2020, στο πλαίσιο της πολιτικής συνοχής έχουν παρασχεθεί πάνω από 160 δισ. EUR στα κράτη μέλη με στόχο την αύξηση της ανθεκτικότητας και την τόνωση της κοινωνικής και περιφερειακής σύγκλισης.

Η ΕΕ υπογραμμίζει συνεχώς τη θετική επίδραση που επιφέρουν τα μέτρα ενεργειακής απόδοσης, η ανάπτυξη ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και η ολοκλήρωση της αγοράς στην ενεργειακή μας ασφάλεια. Τα ΕΔΕΤ αποτέλεσαν το κύριο εργαλείο της ΕΕ για την παροχή δημόσιας οικονομικής στήριξης στην καθαρή ενέργεια, ιδίως στην ενεργειακή απόδοση, συμπεριλαμβανομένης της ανακαίνισης κτιρίων, της ανάπτυξης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και των ενεργειακών δικτύων. Από αυτή την άποψη, η πολιτική συνοχής βοήθησε τα κράτη μέλη και τις περιφέρειες να αντιμετωπίσουν την ενεργειακή φτώχεια, να μειώσουν τους λογαριασμούς ενέργειας των νοικοκυριών με ταυτόχρονη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και να δημιουργήσουν βιώσιμες θέσεις εργασίας στον κατασκευαστικό και οικοδομικό τομέα. Η εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία επιβεβαίωσε μόνο την κρίσιμη σημασία της ενεργειακής ασφάλειας και την ανάγκη μετάβασης σε μια κλιματικά ουδέτερη οικονομία.

Η υλοποίηση των προγραμμάτων σημειώνει ικανοποιητική πρόοδο, με σημαντική επιτάχυνση των δαπανών το 2020 και το 2021 που παρουσιάζουν σταθερή θετική εξέλιξη. Τα τελευταία στοιχεία για τη δημοσιονομική εκτέλεση από τις 30 Σεπτεμβρίου 2022 καταδεικνύουν τον επιταχυνόμενο ρυθμό υλοποίησης καθώς πλησιάζει το τέλος του κύκλου προγραμματισμού. Είναι σημαντικό να γίνει γρήγορη και

ορθή χρήση των υπόλοιπων κεφαλαίων τόσο για να υπάρξει ανάπτυξη και να δημιουργηθούν θέσεις εργασίας, όσο και για την αντιμετώπιση των άμεσων και έμμεσων επιπτώσεων του COVID-19, καθώς και της κρίσης στην Ουκρανία και των επιπτώσεών της στις τιμές της ενέργειας.

Για την περίοδο 2021-2027, τα 370 δισ. EUR που διατίθενται στο πλαίσιο της πολιτικής συνοχής θα συνεχίσουν να έχουν ως στόχο βασικές επενδύσεις σε θέσεις εργασίας και ανάπτυξη, εστιάζοντας σε μια Ευρώπη χωρίς αποκλεισμούς και μια πιο πράσινη οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα.

Τα ΕΔΕΤ θα αποτελούν ισχυρό εργαλείο για την παροχή βοήθειας σε άτομα και ΜΜΕ. Η πολιτική συνοχής έχει επιδείξει ισχυρή ικανότητα αντίδρασης στις διάφορες κρίσεις που επηρέασαν την ΕΕ τα τελευταία χρόνια, ενώ παραμένει προσηλωμένη στον μακροπρόθεσμο στόχο της μείωσης των ανισοτήτων μεταξύ των περιφερειών της ΕΕ και της προώθησης της κοινωνικής και εδαφικής σύγκλισης καθώς και της ταχείας προώθησης της διττής πράσινης και ψηφιακής μετάβασης.